

**Brusel 30. listopadu 2022
(OR. en)**

15192/22

**FIN 1260
RESPR 44
CADREFIN 201
POLGEN 153**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. listopadu 2022
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2022) 687 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE RADĚ o nápravných opatřeních oznámených Maďarskem podle nařízení (EU, Euratom) 2020/2092 na ochranu rozpočtu Unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 687 final.

Příloha: COM(2022) 687 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.11.2022
COM(2022) 687 final

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ

**o nápravných opatřeních oznámených Maďarskem podle nařízení (EU, Euratom)
2020/2092 na ochranu rozpočtu Unie**

- (1) Toto sdělení navazuje na návrh Evropské komise na prováděcí rozhodnutí Rady o opatřeních na ochranu rozpočtu Unie před porušováním zásad právního státu v Maďarsku¹ (dále jen „návrh prováděcího rozhodnutí“) ze dne 18. září 2022. Poskytuje Radě informace nezbytné k přijetí rozhodnutí podle čl. 6 odst. 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (dále jen „nařízení o podmíněnosti“)² do 19. prosince 2022.
- (2) Řízení podle nařízení o podmíněnosti bylo zahájeno písemným oznámením předaným Maďarsku dne 27. dubna 2022 (dále jen „oznámení“). Dne 18. září 2022 přijala Evropská komise (dále jen „Komise“) návrh prováděcího rozhodnutí v souladu s čl. 6 odst. 9 nařízení o podmíněnosti.
- (3) V návrhu prováděcího rozhodnutí Komise předložila své posouzení navrhovaných nápravných opatření, jak je předložila maďarská vláda s cílem řešit zjištění Komise. V 28. bodě odůvodnění návrhu prováděcího rozhodnutí se zejména uvádí, že „vzhledem k tomu, že se problémy zjištěné v Maďarsku týkají jak právního rámce, tak do značné míry správní praxe, bude posouzení přiměřenosti nápravných opatření navržených Maďarskem k dosažení jejich cíle, kterým je ukončení porušování předpisů nebo odstranění rizik pro finanční zájmy Unie, záviset na analýze podrobností konkrétních opatření a řádného, plného a účinného provedení všech hlavních kroků provádění, jak Maďarsko uvedlo v příslušném harmonogramu předloženém dne 22. srpna. V tomto ohledu musí ještě Maďarsko podniknout hlavní kroky u mnoha navržených nápravných opatření.“ Hlavní kroky provádění jsou rovněž uvedeny v příloze důvodové zprávy k návrhu prováděcího rozhodnutí (dále jen „hlavní kroky provádění“).
- (4) V 11. a 12. bodě odůvodnění návrhu prováděcího rozhodnutí jsou shrnuta zjištění Komise uvedené v oznámení o situacích, které představují porušení zásad právního státu, a o situacích nebo případech, jichž se tato porušení v Maďarsku týkají a které poškozují řádné finanční řízení rozpočtu Unie nebo mohou ohrozit finanční zájmy Unie. Zjištění se týkají závažných systémových nesrovnalostí, nedostatků a slabín ohledně systému zadávání veřejných zakázek, které vedou ke koncentraci zadaných veřejných zakázek, závažným nedostatkům v přidělování rámcových dohod, neuplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a pravidel týkajících se střetu zájmů v případě „veřejně prospěšných fondů“ a subjektů, které jsou těmito fondy spravovány, a nedostatečné transparentnosti, pokud jde o správu finančních prostředků těmito fondy. Kromě toho se zjištění týkala omezování účinného vyšetřování a stíhání údajné trestné činnosti, problémů týkajících se organizace státních zastupitelství a absence funkčního a účinného protikorupčního rámce. Komise se domnívala, že tyto problémy a jejich opakovaný výskyt v průběhu času poukazují na systémovou neschopnost, nemožnost nebo neochotu maďarských orgánů zabránit rozhodnutím, která jsou v rozporu s platnými právními předpisy, pokud jde o zadávání veřejných zakázek a střety zájmů, a tudíž odpovídajícím způsobem potírat rizika korupce. Představují porušení zásad právního státu, zejména zásady právní jistoty a zákazu svévole výkonné moci, a vyvolávají obavy ohledně dělby moci.

¹ COM(2022) 485 final, 2022/0295 (NLE).

² Úř. věst. L 433I , 22.12.2020, s. 1.

- (5) V 38. bodě odůvodnění návrhu prováděcího rozhodnutí se Komise domnívá, že „navrhovaná nápravná opatření jako celek by v zásadě mohla řešit problémy týkající se systémových nesrovnalostí, nedostatků a slabin, pokud jde o zadávání veřejných zakázek, rizika střetu zájmů a obavy týkající se „veřejně prospěšných fondů“, jakož i další důvody týkající se vyšetřování, stíhání a protikorupčního rámce za předpokladu, že všechna opatření budou správně a účinně provedena.“
- (6) V 39. bodě odůvodnění se dodává, že pro navrhovaná nápravná opatření však je třeba ještě určit podrobná prováděcí pravidla, zejména to, jak budou klíčové prvky opatření provedeny ve skutečných právních textech, které mají být přijaty pro provádění nápravných opatření. V 39. bodě odůvodnění bylo rovněž připomenuto, že vzhledem k tomu, že několik problémů zjištěných v Maďarsku se netýká pouze změn v právním rámci, ale především konkrétního provádění změn v praxi, přičemž tyto změny vyžadují delší časový rámec pro dosažení konkrétních výsledků, pak dokud v této fázi nebudou provedeny alespoň klíčové prvky některých nápravných opatření v době návrhu prováděcího rozhodnutí, jak je uvedeno v harmonogramu nápravných opatření předloženém Maďarskem dne 22. srpna, zůstalo riziko pro rozpočet Unie zachováno. Do doby, než vstoupí v platnost klíčové legislativní texty, které by provedly mnoho navrhovaných nápravných opatření a s přihlédnutím k posouzení obsaženému v důvodové zprávě, jakož i k možnosti, že by opatření nemusela být řádně provedena nebo že jejich účinnost by byla oslabena v podrobnostech opatření, Komise odhadla následné riziko pro rozpočet Unie a navrhla Radě opatření podle čl. 6 odst. 9 nařízení o podmíněnosti.
- (7) Na tomto základě Komise navrhla pozastavení 65 % závazků spadajících do tří programů politiky soudržnosti v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027, a to i) Operačního programu Životní prostředí a energetická účinnost Plus, ii) Operačního programu Integrovaná doprava Plus a iii) Operačního programu Rozvoj území a osídlení Plus. Pro případ, že by tyto programy nebyly schváleny do doby, než Rada přijme své rozhodnutí, navrhla Komise pozastavení schválení jednoho nebo více z nich. Komise dále navrhla zakázat uzavírání nových právních závazků s jakoukoliv veřejně prospěšnou fondací a jakýmkoli subjektem, který spravuje, v rámci jakéhokoli programu Unie v rámci přímého a nepřímého řízení.
- (8) Návrh prováděcího rozhodnutí promítl závazek Maďarska podat Komisi do 19. listopadu 2022 zprávu o provádění nápravných opatření předložených Maďarskem. V návrhu prováděcího rozhodnutí Komise rovněž uvedla, že bude Radu informovat o všech relevantních skutečnostech, které by mohly mít vliv na její posouzení.
- (9) V návaznosti na jednání mezi maďarskými orgány a útvary Komise obdržela Komise dne 19. listopadu 2022 od Maďarska informace o opatřeních přijatých k provedení závazků přijatých maďarskou vládou.
- (10) Po zvážení nápravných opatření s ohledem na jejich podrobnější provádění Maďarskem poskytuje toto sdělení Radě informace nezbytné k přijetí rozhodnutí o návrhu prováděcího rozhodnutí. Posouzení v tomto sdělení vychází z dokumentů obdržných od maďarských orgánů do 19. listopadu 2022, což je konečné datum pro posouzení³.

³ Komise potvrzuje přijetí dopisu, který ministr spravedlnosti Varga zaslal komisaři Hahnovi dne 26. listopadu 2022. Obsah tohoto dopisu není součástí tohoto posouzení.

POSOUZENÍ PŘÍMĚŘENOSTI NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ PŘEDLOŽENÝCH MAĎARSKEM A POKROKU V JEJICH PLNĚNÍ

(11) Po přijetí návrhu prováděcího rozhodnutí Komise analyzovala zejména podrobnosti příslušných právních aktů předložených Maďarskem a plnění hlavních kroků provádění. Na tomto základě posoudila přiměřenost sedmnácti nápravných opatření, která Maďarsko předložilo v dopise ze dne 22. srpna 2022 s cílem řešit zjištění Komise uvedená v oznámení, která byla doplněna o další závazky přijaté v dopise ze dne 13. září 2022 (dále jen „zářijový dopis“) s přihlédnutím k pokroku při jejich provádění dosaženému do 19. listopadu 2022. Komise rovněž vzala v úvahu dopis o provádění nápravných opatření, který zaslal maďarský ministr spravedlnosti Varga komisaři Hahnovi dne 19. listopadu 2022 (dále jen „listopadový dopis“).

(12) Jedná se o tato nápravná opatření:

- i. zlepšení prevence, odhalování a nápravy protiprávních jednání a nesrovnalostí týkajících se čerpání finančních prostředků Unie prostřednictvím nově zřízeného Úřadu pro prověřování bezúhonnosti;
- ii. pracovní skupina pro boj proti korupci;
- iii. posílení protikorupčního rámce;
- iv. zajištění transparentnosti při využívání podpory Unie veřejně prospěšnými fundacemi;
- v. zavedení speciálního postupu v případě zvláštních trestných činů souvisejících s výkonem veřejné moci nebo správou veřejného majetku;
- vi. posílení auditních a kontrolních mechanismů zaručujících řádné využívání podpory EU;
- vii. snížení podílu zadávacích řízení s jedinou nabídkou u zakázek financovaných z prostředků Unie;
- viii. snížení podílu zadávacích řízení s jedinou nabídkou u zakázek financovaných ze státního rozpočtu;
- ix. vývoj nástroje pro podávání zpráv o jediných nabídkách s cílem monitorovat veřejné zakázky uzavřené s jediným uchazečem a podávat o nich zprávy;
- x. vývoj elektronického systému pro zadávání veřejných zakázek s cílem zvýšit transparentnost;
- xi. vytvoření rámce pro měření výkonnosti posuzujícího účinnost a nákladovou efektivnost veřejných zakázek;
- xii. přijetí akčního plánu ke zvýšení hospodářské soutěže při zadávání veřejných zakázek;
- xiii. školení pro mikropodniky a malé a střední podniky o postupech zadávání veřejných zakázek;

- xiv. zavedení režimu podpory pro kompenzaci nákladů spojených s účastí mikropodniků a malých a středních podniků na zadávání veřejných zakázek;
 - xv. využívání nástroje Arachne;
 - xvi. posílení spolupráce s úřadem OLAF a
 - xvii. přijetí legislativního aktu zajišťujícího větší transparentnost veřejných výdajů.
- (13) Třináct nápravných opatření stanoví hlavní kroky provádění, které mají být splněny do 19. listopadu 2022. U čtyř nápravných opatření, konkrétně u nápravných opatření uvedených v bodech viii.) a xii.) až xiv.), Komise uvedla, že neexistují žádné okamžité hlavní kroky provádění, protože vyžadují delší dobu provádění.
- (14) Aby Maďarsko splnilo termíny stanovené v hlavních krocích provádění, přistoupilo od konce září do začátku října 2022 k přijetí několika legislativních aktů. Mezi maďarskými orgány a útvary Komise však bylo nutné vést intenzivní jednání ve snaze zajistit, že tyto akty budou plně v souladu s nápravnými opatřeními a že budou účinné. Dřívější dodržování znění a ducha nápravných opatření a zajištění jejich účinnosti by umožnilo hladší postup a dřívější předložení tohoto aktualizovaného posouzení. Maďarská vláda předložila dne 15. listopadu 2022 Národnímu shromáždění tzv. „servisní balíček“ s řadou pozměňovacích návrhů k právním textům, které byly přijaty na přelomu září a října 2022. Tento servisní balíček se skládá ze dvou návrhů zákonů, z nichž jeden (T/2033) je určen k přijetí řádným postupem a konečné hlasování o něm se uskutečnilo dne 22. listopadu 2022, přičemž druhý návrh zákona (T/2032) je určen k přijetí postupem platným pro zásadní zákony (vyžaduje dvoutřetinovou většinu), kdy konečné hlasování je stanoveno na 6. prosince 2022. V důsledku toho mohou být změny, které se týkají provádění jednoho nápravného opatření, rozděleny do těchto dvou návrhů zákonů s různými daty přijetí. Pracovní anglická verze tohoto servisního balíčku dorazila do útvarů Komise se zpožděním až dne 18. listopadu 2022.
- (15) V souladu s nařízením o podmíněnosti a s ohledem na jeho články 4 a 6 je třeba při posuzování přiměřenosti nápravných opatření určit, zda jsou tato opatření, tak jak byla přijata, a s ohledem na jejich podrobnosti schopna ukončit příslušná porušení zásad právního státu a/nebo dopady či rizika pro řádné finanční řízení rozpočtu Unie a pro finanční zájmy Unie, a tedy dospět k závěru, že podmínky pro použití nařízení již nejsou splňovány.
- (16) Tímto posouzením nejsou dotčena případná budoucí opatření Komise v případě změn příslušných právních předpisů nebo jejich prováděcích pravidel nebo v případě, že nápravná opatření nejsou nebo přestanou být účinně prováděna nebo nepřinesou očekávané výsledky. Na tomto základě si Komise vyhrazuje právo znovu zvážit svůj postoj ke každé z těchto otázek a v případě, že budou splněny všechny podmínky podle nařízení o podmíněnosti, zahájit nové řízení.
- (17) V listopadovém dopise se maďarská vláda zavázala podávat Komisi čtvrtletní zprávy o provádění všech nápravných opatření, a to bezpodmínečně do 31. prosince 2028, tj. do konce roku, kdy vyprší první šestiletý mandát rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Aniž jsou dotčena navrhovaná opatření na ochranu rozpočtu Unie, bude Komise nadále sledovat náležitě, úplně a účinně provádění všech nápravných opatření, včetně provádění všech kroků, k nimž se Maďarsko v nápravných opatřeních zavázalo,

včetně těch, které vyžadují delší dobu provádění (tj. po 19. listopadu 2022), a všech dalších závazků přijatých Maďarskem v souvislosti s nápravnými opatřeními.

i. Zlepšení prevence, odhalování a nápravy protiprávních jednání a nesrovnalostí týkajících se čerpání finančních prostředků Unie prostřednictvím nově zřízeného Úřadu pro prověřování bezúhonnosti

- (18) Maďarská vláda se zavázala zřídit Úřad pro prověřování bezúhonnosti s cílem zlepšit prevenci, odhalování a nápravu podvodů, střetů zájmů a korupce i dalšího protiprávní jednání a nesrovnalostí při provádění jakékoli finanční podpory, kterou Unie poskytuje. Za tímto účelem se Maďarsko zavázalo poskytnout Úřadu pro prověřování bezúhonnosti rozsáhlé pravomoci. Rovněž se zavázalo ke zvláštním pravidlům pro jmenování rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti a pro zapojení výboru pro způsobilost (dále jen „výbor pro způsobilost“), jejichž cílem je zajistit, aby Úřad pro prověřování bezúhonnosti a členové jeho rady byli zcela nezávislí.
- (19) Zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, který je v situaci Maďarska novým orgánem, je horizontálním opatřením, jehož cílem je napravit systémové porušování zásad právního státu v oblasti veřejných zakázek, které poškozuje finanční zájmy Unie. Jedná se o jedno z hlavních nápravných opatření navržených Maďarskem.
- (20) Hlavní kroky provádění tohoto opatření byly následující: i) přijetí rozhodnutí vlády, kterým se stanoví úkoly a harmonogram zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti do 5. září 2022, ii) předložení návrhu zákona o zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti Národnímu shromáždění do 30. září 2022, iii) jmenování rady do 4. listopadu 2022 a iv) zahájení vlastní činnosti Úřadu pro prověřování bezúhonnosti od 19. listopadu 2022.
- (21) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavních kroků provádění.
- (22) Dne 5. září 2022 přijala maďarská vláda rozhodnutí vlády č. 1424/2022 o úkolech souvisejících se zřízením nezávislého orgánu, který bude působit v oblasti předcházení protiprávním jednáním a nesrovnalostem týkajícím se čerpání finančních prostředků EU, jejich odhalování a nápravy. Toto rozhodnutí vlády vstoupilo v platnost dne 6. září 2022.
- (23) Dne 23. září 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění návrh zákona, jehož cílem je zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Dne 4. října 2022 přijalo Národní shromáždění zákon o zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti (zákon XXVII z roku 2022 o kontrole využívání prostředků z rozpočtu Evropské unie, dále jen „zákon o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti“), který byl vyhlášen dne 10. října 2022 a vstoupil v platnost dne 11. října 2022. Maďarské orgány projednaly s útvary Komise několik změn zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti; většina změn byla zavedena v části servisního balíčku, o němž Národní shromáždění hlasovalo dne 22. listopadu 2022. Změny týkající se pravomocí Úřadu pro prověřování bezúhonnosti v oblasti majetkových příznání však byly zařazeny do části servisního balíčku s konečným hlasováním stanoveným na 6. prosince 2022. Po předložení servisního balíčku Národnímu shromáždění zaslaly maďarské orgány dne 16. listopadu 2022 útvarům Komise revidovaný návrh právního znění zákona o Úřadu pro prověřování

bezúhonnosti⁴. Pozměňující zákon týkající se většiny změn byl přijat dne 22. listopadu 2022 a promítá změny obsažené v právním textu, který Komise obdržela dne 16. listopadu 2022. Komise není schopna posoudit, zda změny týkající se majetkových přiznání, o nichž je hlasování v Národním shromáždění naplánováno na 6. prosince 2022, vstoupí v platnost v navrhované podobě, nebo zda budou před datem přijetí předloženy další změny.

- (24) V souvislosti s přípravou návrhu zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti se maďarská vláda zavázala k rozsáhlým konzultacím s vnitrostátními i mezinárodními zúčastněnými stranami, k vyžádání si politického poradenství od Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a k zohlednění souvisejících doporučení. Kromě konzultace s Komisí maďarská vláda účinně konzultovala i s organizací OECD, která dne 27. září 2022 poskytla formulační návrhy. Dne 4. listopadu informovala maďarská vláda organizaci OECD o tom, jak se v zákoně o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti vyhlášeném dne 10. října 2022 vypořádala se stanovisky OECD. Maďarská vláda navíc dne 15. září 2022 konzultovala návrh zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti s Radou Evropy. Rada Evropy poskytla připomínky dne 13. října 2022, po vyhlášení zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti dne 10. října 2022. Maďarská vláda odpověděla dne 16. listopadu 2022 po předložení změn zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti v rámci servisního balíčku ze dne 15. listopadu 2022. Maďarská vláda vzala v úvahu některá stanoviska nebo formulační návrhy, včetně následujících doporučení Komise, která byla v souladu s postoji organizace OECD a Rady Evropy. Maďarské orgány vysvětlily, proč nebylo možné některá stanoviska nebo návrhy zohlednit⁵. Na základě toho má Komise za to, že maďarská vláda splnila příslušné závazky v nápravném opatření týkajícím se konzultačního procesu. Komise konstatuje, že některá doporučení byla přijata a promítnuta do právního textu, jiná nikoli. Komise se domnívá, že konzultace s organizací OECD a Radou Evropy přispěly ke zlepšení podoby zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti⁶, a to v rozsahu, v jakém byla určitá doporučení zohledněna.
- (25) Pokud jde o výběr a jmenování rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, příslušné maďarské orgány jednaly v souladu s harmonogramem a základními požadavky stanovenými v nápravném opatření, jehož cílem bylo zajistit, aby Úřad pro prověřování bezúhonnosti a členové jeho rady byli plně nezávislí. Dne 23. září 2022 vydal generální ředitel Generálního ředitelství pro audit evropských fondů (dále jen „EUTAF“) otevřenou mezinárodní výzvu k vyjádření zájmu týkající se výběru tří členů výboru pro

⁴ Komise konstatuje, že došlo k určitým nesrovnalostem v číslování a obsahu některých ustanovení, kterými se mění zákon o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, jak je uvedeno v návrhu zákona T/2033 a v návrhu zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti předloženém útvarům Komise dne 16. listopadu 2022. Tyto nesrovnalosti se však netýkají podstatných otázek.

⁵ Stanovisko Rady Evropy například naznačilo obavy týkající se omezeného souboru ustanovení o procesech externího auditu, podávání zpráv a odpovědnosti, včetně toho, že výroční analytická zpráva o bezúhonnosti se předkládá Národnímu shromáždění pouze pro informaci. Maďarsko odpovědělo, že toto řešení bylo zvoleno vědomě s cílem zajistit, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti bude při plnění svých úkolů zcela nezávislý.

⁶ Kromě oficiálních konzultací bere Komise na vědomí také některá kritická hodnocení externích odborníků týkající se koncepce Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, například od Maďarského helsinského výboru, K-Monitoru a Transparency International Hungary <https://transparency.hu/en/news/the-eu-comm-should-to-stop-systemic-corruption-in-hungary-joint-analysis-by-ngos/>.

způsobilost na základě kritérií stanovených nápravným opatřením⁷. Dne 11. října 2022 jmenoval generální ředitel generálního ředitelství EUTAF tři členy⁸ výboru pro způsobilost. Dne 14. října 2022 zveřejnil výbor pro způsobilost výzvu k podávání přihlášek do rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti na základě kritérií stanovených nápravným opatřením⁹, a to do 25. října 2022. Dne 28. října 2022 vydal výbor pro způsobilost seznam způsobilých kandidátů na funkci předsedy a místopředsedů rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Téhož dne zveřejnil předseda Nejvyššího kontrolního úřadu hodnotící tabulku pro výběr členů rady¹⁰. Dne 3. listopadu 2022 předseda Nejvyššího kontrolního úřadu nominoval vybrané členy¹¹, které jmenoval prezident republiky dne 4. listopadu 2022.

- (26) Výběrové řízení na členy rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti bylo formálně v souladu se závazky vyplývajícími z nápravného opatření. Komise nicméně konstatuje, že na základě informací zveřejněných Nejvyšším kontrolním úřadem byl druhý místopředseda rady jmenován i přesto, že jiní kandidáti získali ve výběrovém řízení vyšší počet bodů. Podle informací, které maďarské orgány poskytly útvarům Komise, se uvedené řízení řídilo postupem, kdy byla kandidátovi na funkci předsedy rady poskytnuta možnost pohovoru se dvěma kandidáty na pozici druhého místopředsedy¹². Výběr byl poté proveden na základě zpětné vazby od nominovaného předsedy, a to na základě potřeby vybrat kandidáta se zkušenostmi s řízením velkých organizací. Ačkoli to v zásadě usnadňuje zřízení rady, která by mohla účinně spolupracovat, tento postup se jako takový v nápravném opatření nepředpokládá, neboť se v něm uvádí, že rada bude jmenována na základě kontroly způsobilosti provedené výborem pro způsobilost a výběru provedeného Nejvyšším kontrolním úřadem. Postup tedy nebyl v případě této volby zcela transparentní. Rovněž se konstatuje, že dostupné informace neumožňují Komisi dojít k závěru, že jmenovaný kandidát plně splňuje kritérium dostatečných mezinárodních zkušeností v oblasti boje proti korupci a zadávání veřejných zakázek, i

⁷ Výzva k vyjádření zájmu, výsledek a další důležité informace jsou zveřejněny na internetových stránkách generálního ředitelství EUTAF na adrese <https://eutaf.kormany.hu/alkalmazasi-bizottsag>.

⁸ V návaznosti na rezignaci nahradil generální ředitel generálního ředitelství EUTAF dne 21. října 2022 jednoho ze tří členů výboru pro způsobilost jinou jmenovanou osobou.

⁹ Podmínky pro podání přihlášky, podobně jako v případě výboru pro způsobilost, vyžadují, aby uchazeči nezastávali určité funkce nebo neměli politické mandáty, nebyli členy politické strany nebo stranické fundace, ani v nich nebyli zaměstnání, a navíc neměli žádné řídicí nebo vlastnické vazby na jakoukoli společnost. Výzva k vyjádření zájmu a způsobilí uchazeči, kteří budou vybráni na základě kontroly výboru pro způsobilost, jsou zveřejněny na internetových stránkách generálního ředitelství EUTAF na adrese <https://eutaf.kormany.hu/integritas-hatosag-igazgatosag>.

¹⁰ Viz <https://www.aszhirportal.hu/hirek/az-allami-szamvevoszek-elnokenek-kozlemenye>.

¹¹ Viz https://www.aszhirportal-hu.translate.goog/hu/sajtokozlemenyek/az-allami-szamvevoszek-elnokenek-kozlemenye-2022-11-03-20-39-00?_x_tr_sl=auto&_x_tr_tl=en&_x_tr_hl=en-US&_x_tr_pto=wapp. V souladu s nápravným opatřením byl počet uchazečů, kteří splňovali podmínky, vyšší než dvojnásobek míst v radě (pět uchazečů o místo předsedy a třináct uchazečů o místo místopředsedy).

¹² Dr. Kálmán Dabóczi, nominovaný Nejvyšším kontrolním úřadem a jmenovaný viceprezidentem, získal 102 bodů, přičemž ostatní kandidáti získali více bodů. Viz <https://www.aszhirportal.hu/hu/sajtokozlemenyek/az-allami-szamvevoszek-elnokenek-kozlemenye-2022-11-03-20-39-00>. Nejvyšší kontrolní úřad vysvětlil útvarům Komise, že pořadí kandidátů bylo stanoveno na základě počtu bodů, které získali, a že v případě stejného počtu bodů navíc Nejvyšší kontrolní úřad přihlížel k vůdčím schopnostem kandidátů a k tomu, zda je výbor pro způsobilost doporučil k nominování. Osoba nominovaná na funkci předsedy Úřadu pro prověřování bezúhonnosti měla možnost zúčastnit se pohovoru s kandidáty s nejvyšším počtem bodů, které výbor pro způsobilost doporučil k nominování.

když splňuje všechna ostatní kritéria stanovená v nápravných opatřeních. Ostatní dva členové rady plně splňují všechna kritéria stanovená v nápravných opatřeních.

- (27) Předseda Úřadu pro prověřování bezúhonnosti informoval Komisi, že počítá s větší organizací (s nejméně 120 zaměstnanci), než je nejméně 50 zaměstnanců předpokládaných v nápravném opatření, a že organizace bude mít odpovídající rozpočet. Počítá také s odměnami pro zaměstnance, které mu umožní přilákat odborníky ze soukromého sektoru, i kdyby tyto odměny převyšovaly výši odměn členů rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Informoval také, že maďarská vláda neměla proti této žádosti námitky, i když jednání o konečné podobě rozpočtu stále probíhají. Probíhá nábor zaměstnanců, přičemž předseda potvrdil, že je jediným jmenovacím orgánem, přičemž vláda se na tomto postupu nijak nepodílí. Tyto plány týkající se personálního obsazení a zdrojů jsou nadále předmětem rozpočtových rozhodnutí, která musí být ještě přijata. Komise se domnívá, že pokud bude tento vývoj potvrzen, přispěje to k účinnosti tohoto orgánu.
- (28) Dne 18. listopadu 2022 se konalo první oficiální zasedání rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, z něhož byl útvarům Komise poskytnut zápis.
- (29) Co se týče pravomocí Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, příslušné části¹³ zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti mu svěřují většinu pravomocí požadovaných nápravným opatřením, včetně pravomoci: i) mít plný přístup k informacím o probíhajících a připravovaných nebo plánovaných zadávacích řízeních a prohlášeních o střetu zájmů¹⁴ (§ 5 odst. 5 písm. a), § 8 odst. 1 a 2); § 18 odst. 8); ii) pověřovat jiné orgány, aby jeho jménem prováděly správní vyšetřovací úkony (§ 5 odst. 2 písm. a) a kapitola III podkapitola 7); iii) dát pokyn příslušným orgánům, aby zahájily postupy k ověření prohlášení o střetu zájmů na základě stížností a podezření v souvislosti se správou finančních prostředků Unie (§ 18 odst. 2); § 24 odst. 1; § 25 odst. 1); iv) zahájit postupy k ověření některých majetkových přiznání (§ 5 odst. 6, odst. 6 písm. a) a odst. 7; v) doporučit veřejným zadavatelům, aby v určitém řízení nebo pro určitou kategorii řízení použili určitý postup zadávání veřejných zakázek (§ 15 odst. 1 písm. a) až e)); vi) dát pokyn příslušnému veřejnému zadavateli k pozastavení zadávacího řízení v případě podezření na podvod, korupci, střet zájmů nebo jiné závažné nezákonnosti či nesrovnalosti zjištěné v řízení (§ 21); vii) dávat veřejným zadavatelům doporučení na základě určitých důvodů vyloučit hospodářské subjekty z veřejných zakázek (§ 15 odst. 1 písm. e) a § 16); viii) zahájit řízení před Rozhodčí komisí pro veřejné zakázky z důvodu chování nebo neplnění povinností, které porušuje pravidla pro zadávání veřejných zakázek podle zákona CXLI z roku 2015 o veřejných zakázkách (§ 15 odst. 4); ix) požadovat soudní přezkum všech rozhodnutí orgánů týkajících se postupů zadávání veřejných zakázek, které zahrnují jakoukoli podporu Unie a mohou podléhat soudnímu přezkumu (§ 15 odst. 4); x) vydávat výroční analytické zprávy o bezúhonnosti včetně doporučení a zjištění, přičemž maďarská vláda je povinna

¹³ Číslování kapitol, podkapitol a paragrafů odkazuje na konsolidované znění zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, které maďarské orgány předložily útvarům Komise dne 16. listopadu 2022.

¹⁴ V rámci nápravného opatření uvedeného v bodě vi.), které se týká posílení auditních a kontrolních mechanismů s cílem zaručit řádné využívání podpory EU, se maďarská vláda zavázala uložit povinnost nově vytvořenému ředitelství pro interní audit a integritu, aby na požádání poskytlo Úřadu pro prověřování bezúhonnosti plný přístup k prohlášením o střetu zájmů nebo ke spisům ředitelství pro interní audit a integritu. Tento závazek byl proveden v právním aktu (viz hodnocení v oddíle vi.) níže).

odpovědět Úřadu pro prověřování bezúhonnosti a vysvětlit, jak se bude zabývat zjištěními uvedenými ve zprávě (kapitola I, podkapitoly 5 a 6); § 74).

- (30) Komise upozorňuje, že poslední věta § 3 zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, týkající se plnění úkolů Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, stanoví, že „pokud je projekt vyřazen z financování Evropskou unií, nevede to ke zbavení pravomocí Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, pokud podvod, střet zájmů, korupce a jiné protiprávní jednání nebo nesrovnalosti ovlivňují nebo vážně ohrožují řádné finanční řízení rozpočtu Evropské unie nebo ochranu finančních zájmů Evropské unie“. V závislosti na způsobu výkladu nemusí toto ustanovení samo o sobě zbavovat Úřad pro prověřování bezúhonnosti jeho pravomocí v případě, že je projekt z financování Unie vyřazen. Vzhledem k tomu, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti nadále posuzuje základní otázky týkající se podvodů, střetu zájmů, korupce a jiných protiprávních jednání nebo nesrovnalostí a jejich souvislost s rozpočtem Unie, lze toto ustanovení chápat tak, že i uvedené projekty budou nadále podléhat kontrole Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Výklad a uplatňování tohoto ustanovení však bude záviset na rozhodnutích maďarských orgánů a je také možné, že toto ustanovení bude vykládáno způsobem, který umožní zbavit Úřad pro prověřování bezúhonnosti jeho pravomocí, jakmile začne prověřovat určitá zadávací řízení. Toto ustanovení by tak mohlo být využito k tomu, aby se Úřad pro prověřování bezúhonnosti stal neúčinným a nebyl by schopen ukončit strukturální problémy, které vedly Komisi k zahájení řízení podle nařízení o podmíněnosti. Právní jistota a účinnost Úřadu pro prověřování bezúhonnosti by vyžadovaly, aby znění příslušných ustanovení výslovně uvádělo, že pravomoci Úřadu pro prověřování bezúhonnosti zůstávají zachovány i po vynětí projektu z financování Unie, a to bez jakékoliv výjimky nebo omezení.
- (31) Komise vítá § 27/A zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Podle tohoto ustanovení může Úřad pro prověřování bezúhonnosti podat návrh na obnovu řízení nebo návrh na opakovanou obnovu řízení, pokud jde o rozhodnutí státního zastupitelství nebo vyšetřovacích orgánů o zamítnutí trestního oznámení nebo zastavení řízení, a to v souladu s novým postupem zavedeným v důsledku nápravného opatření uvedeného v bodě v.)¹⁵. Toto ustanovení by přispělo k lepší účinnosti nápravného opatření uvedeného v bodě v.) a nápravného opatření týkajícího se Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Úřad pro prověřování bezúhonnosti by měl důvěryhodné informace a důkazy o situacích, které mohou být relevantní pro trestní řízení. Byl by schopen poskytnout prvky nezbytné k zajištění toho, aby bylo řádně obnoveno vyšetřování nebo stíhání trestných činů, na které se vztahuje nový postup v rámci nápravného opatření uvedeného v bodě v.). Jak však bude vysvětleno níže, podrobnosti nápravného opatření o zavedení speciálního postupu v případě zvláštních trestných činů souvisejících s výkonem veřejné moci nebo správou veřejného majetku vykazují určité nedostatky.
- (32) Komise rovněž konstatuje, že vzhledem k tomu, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti bude ve většině případů oprávněn vydávat veřejným zadavatelům doporučení, je v případě, že tato doporučení nebudou dodržena a vzniklá situace bude protiprávní, nezbytné, aby byl Úřad pro prověřování bezúhonnosti schopen zahájit rychlé a účinné soudní řízení s cílem zajistit zákonnost a účinně zabránit poškození finančních zájmů Unie. Uvedené má zásadní význam pro zajištění toho, aby byl Úřad pro prověřování

¹⁵ Zavedení speciálního postupu v případě zvláštních trestných činů souvisejících s výkonem veřejné moci nebo správou veřejného majetku.

bezúhonnosti schopen napravit strukturální porušení, která vedla Komisi k zahájení řízení podle nařízení o podmíněnosti. V § 15 odst. 4 se uvádí, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti může „zahájit řízení u příslušného orgánu nebo soudu, zejména může v případě nezákonnosti týkající se veřejných zakázek zahájit řízení u Rozhodčí komise pro veřejné zakázky“, přičemž může rovněž požádat o přijetí předběžných opatření. Ustanovení § 27 odst. 1 umožňuje Úřadu pro prověřování bezúhonnosti napadnout správní žalobou rozhodnutí Rozhodčí komise pro veřejné zakázky nebo jiného orgánu týkající se veřejných zakázek, které souvisejí s prostředky Unie, včetně možnosti podat návrh na předběžné opatření.

- (33) Komise konstatuje, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti může zahájit řízení Rozhodčí komise pro veřejné zakázky a že platná pravidla předpokládají, že doba trvání takového řízení je omezena na 25 dní s jednou konkrétní a omezenou výjimkou¹⁶. Úřad pro prověřování bezúhonnosti může požádat o přezkum rozhodnutí Rozhodčí komise pro veřejné zakázky u příslušného soudu bezprostředně po ukončení svého přezkumného řízení. Některá důležitá hlediska však nejsou v zákoně o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti jasně formulována: nezbytné pozastavení zadávacího řízení po dobu, kdy probíhá řízení Rozhodčí komise pro veřejné zakázky, a možnost soudního přezkumu, pokud uplyne lhůta pro rozhodnutí Rozhodčí komise pro veřejné zakázky, aniž by bylo učiněno. Komise rovněž konstatuje, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti nemá možnost se přímo obrátit na soudy, což by v některých případech mohlo být účinnější. V důsledku toho existují pochybnosti o účinnosti soudního přezkumu případů, kdy se veřejný zadavatel neřídí doporučením Úřadu pro prověřování bezúhonnosti.

- (34) Co se týče pravomocí Úřadu pro prověřování bezúhonnosti v souvislosti s ověřováním majetkových přiznání, jež je součástí změn, které mají být přijaty dne 6. prosince 2022, je důležité, že v § 5 odst. 6, 6a a 7 je stanoven režim, podle něhož:

i) v případě veřejných majetkových přiznání některých osob¹⁷ by byl Úřad pro prověřování bezúhonnosti oprávněn provést blíže nespecifikované „řízení o přezkoumání majetkových přiznání“. Na základě jeho výsledku by mohl Úřad zahájit řízení týkající se majetkového přiznání u příslušného orgánu, který by měl o výsledcích tohoto řízení Úřad pro prověřování bezúhonnosti informovat;

¹⁶ Lhůty pro rozhodnutí Rozhodčí komise pro veřejné zakázky jsou stanoveny v § 164 zákona CXLI z roku 2015 o veřejných zakázkách takto: 1) Pokud se ve věci nekoná jednání, je Rozhodčí komise pro veřejné zakázky povinna věc dokončit do 15 dnů počítaných od zahájení řízení, s výjimkou případu uvedeného v odstavci 2.

2) Pokud Rozhodčí komise pro veřejné zakázky ve věci konala jednání, je povinna věc dokončit do 25 dnů počítaných od zahájení řízení, s výjimkou případu uvedeného v odstavci 3.

3) Rozhodčí komise pro veřejné zakázky uzavře řízení ve věci změny nebo plnění smlouvy uzavřené na základě zadávacího řízení v rozporu s tímto zákonem a ve věci obcházení zadávacího řízení do 60 dnů od zahájení řízení.

5) Lhůtu uvedenou v odstavcích 1 a 3 lze v odůvodněných případech jednorázově prodloužit až o 10 dnů. Strany musí být informovány.

7) Lhůta pro vyřízení dle odst. 1–3 začíná dnem, kdy byly všechny dokumenty k dispozici (pokud byly vyžádány).

¹⁷ Např. předseda a místopředseda maďarského úřadu pro hospodářskou soutěž, člen Rady pro hospodářskou soutěž, předseda a místopředseda Nejvyššího kontrolního úřadu, předseda, místopředseda a člen Rady při Orgánu pro zadávání veřejných zakázek, osoba pověřená vyšší politickou funkcí, která nemá mandát člena Národního shromáždění (tj. předseda vlády, ministři, politický ředitel předsedy vlády, státní tajemníci).

ii) v případě veřejných majetkových přiznání ostatních osob¹⁸ by byl Úřad pro prověřování bezúhonnosti oprávněn pouze zahájit ověřovací řízení týkající se majetkových přiznání u příslušného orgánu pověřeného jejich ověřením, který by měl Úřad pro prověřování bezúhonnosti o výsledcích tohoto řízení informovat; a

iii) v případě (neveřejných) majetkových přiznání osob, které jsou povinny podávat majetková přiznání na základě svých poradních, rozhodovacích nebo kontrolních pravomocí ve vztahu k finančním prostředkům Unie, by Úřad pro prověřování bezúhonnosti mohl zahájit ověřovací řízení u příslušného orgánu a být informován o jeho výsledku a zahájení vyšetřování majetkového obohacení.

(35) Jak útvary Komise vysvětlily maďarským orgánům ve svých připomínkách ze dne 18. listopadu 2022, tento režim není plně v souladu s nápravným opatřením, kterým se maďarská vláda zavázala převést na Úřad pro prověřování bezúhonnosti pravomoci související s ověřováním majetkových přiznání podaných podle § 183 zákona CXXV z roku 2018 (tj. vysokých politických představitelů, kteří nemají mandát člena Národního shromáždění: předsedy vlády, ministrů, politického ředitele předsedy vlády, státních tajemníků). V rámci tohoto závazku by měl být Úřad pro prověřování bezúhonnosti jediným orgánem, který má pravomoc tato majetková přiznání přímo ověřovat. Kromě toho se zdá, že tento režim nesplňuje ani další závazek stanovený v zářijovém dopise, podle něhož má mít Úřad pro prověřování bezúhonnosti pravomoc ověřovat veřejná majetková přiznání všech vysoce rizikových úředníků a mít přístup do příslušných databází a registrů za účelem ověření pravdivosti informací obsažených v těchto přiznáních. Omezuje pravomoci Úřadu pro prověřování bezúhonnosti na právo požádat jiné subjekty o ověření majetkových přiznání a obdržet od nich informace o výsledcích těchto ověření. Kromě toho okruh osob, pro které je Úřad pro prověřování bezúhonnosti příslušný, nezahrnuje všechny úředníky, kteří by spadali pod pojem „vysoce rizikovní“ úředníci¹⁹. Postup ověřování neveřejných majetkových přiznání je omezen na osoby pověřené poradenstvím týkajícím se finančních prostředků Unie, jejich správou nebo kontrolou, přičemž závazky přijaté maďarskou vládou toto omezení nepředpokládají²⁰.

(36) Pokud jde o postup odvolání členů rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, Komise pozitivně hodnotí skutečnost, že Maďarsko souhlasilo se změnou původně navrhovaného postupu odvolání, aby rozhodnutí o odvolání bylo v kompetenci soudu. Komise však upozorňuje, že řízení je krátké, neboť mezi podáním žádosti a vydáním rozhodnutí soudu prvního stupně uplyne pouze třicet dní. Tato lhůta by ztížila členovi rady, kterého se postup odvolání týká, možnost účinně zorganizovat svou obhajobu a zajistit pro příslušný soud výměnu spisů, konání jednání a ochranu práv na obhajobu a procesních práv. Kromě toho nejsou v zákoně o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti jasné účinky opravného prostředku na postavení dotčeného člena, a zejména to, zda by opravný prostředek měl odkladný účinek. Jelikož se zdá, že rozsudek prvního stupně vede k odvolání ihned po krátkém řízení, jeví se účinnost opravného prostředku jako omezená. Způsob, jakým je postup odvolání jako celek organizován, dostatečně

¹⁸ Např. prezident republiky, členové Národního shromáždění, soudci.

¹⁹ Viz poznámka pod čarou 50 v důvodové zprávě.

²⁰ Navzdory ustanovením popsaným v odstavci (34) výše a připomínkám útvarů Komise popsaným v tomto odstavci, maďarská vláda v písemné odpovědi Komisi ze dne 19. listopadu 2022 týkající se připomínek k ověřování majetkových přiznání Úřadem pro prověřování bezúhonnosti na úrovni státního tajemníka potvrdila, že „úřad bude mít pravomoc přímo ověřovat majetková přiznání předložená osobami uvedenými v § 5 odst. 6“.

nechrání členy Úřadu pro prověřování bezúhonnosti před nepatřičným ovlivňováním a hrozí, že nezávislost Úřadu pro prověřování bezúhonnosti bude narušena.

- (37) Komise proto konstatuje, že právní rámec pro Úřad pro prověřování bezúhonnosti, jak je stanoven v zákoně o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, nesplňuje v plné míře závazky přijaté v rámci nápravného opatření, které proto nelze považovat za plně účinné a přiměřené podle nařízení o podmíněnosti. Slabiny, rizika a nedostatky nápravného opatření, které ohrožují účinnost a nezávislost Úřadu pro prověřování bezúhonnosti a jeho schopnost řešit zjištění Komise, jsou následující: i) neexistence jasného pravidla, které by stanovilo, že si Úřad pro prověřování bezúhonnosti zachová své pravomoci i po vynětí určitého projektu z financování Unie; ii) nedostatky systému soudního přezkumu rozhodnutí veřejných zadavatelů, jež se neřídí doporučeními Úřadu pro prověřování bezúhonnosti; iii) nedostatky v postupu odvolání; iv) přímá a kontrolní pravomoc Úřadu pro prověřování bezúhonnosti ve vztahu k různým skupinám osob podávajících přiznání a nepřenesení pravomoci ověřovat majetková přiznání členů vlády na Úřad pro prověřování bezúhonnosti; v) omezená působnost související s tím, že do rozsahu ověřovacích pravomocí Úřadu pro prověřování bezúhonnosti v souvislosti s majetkovými přiznáními nebyli zahrnuti všichni „vysoce rizikovní úředníci“; vi) omezené mezinárodní zkušenosti jmenovaného kandidáta do rady Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, které by mohly ohrozit účinné fungování tohoto úřadu.

ii. Pracovní skupina pro boj proti korupci

- (38) Maďarská vláda se zavázala, že do 1. prosince 2022 zřídí pracovní skupinu pro boj proti korupci (dále jen „nová pracovní skupina pro boj proti korupci“), která bude mít tyto úkoly:
- i) zkoumání stávajících protikorupčních opatření a vypracování návrhů ke zlepšení odhalování, vyšetřování, stíhání a trestání korupčních praktik;
 - ii) navrhování opatření zaměřených na zlepšení prevence a odhalování korupce;
 - iii) vypracování výroční zprávy analyzující rizika a trendy korupce a korupčních praktik, navrhování účinných protiopatření a osvědčených postupů a hodnocení, zda jsou účinně prováděny.
- (39) Regulační rámec nové pracovní skupiny pro boj proti korupci by byl začleněn do zákona, kterým se zřizuje Úřad pro prověřování bezúhonnosti (viz nápravné opatření uvedené v bodě i.) a popsané výše), a předseda tohoto úřadu by byl zároveň předsedou pracovní skupiny. Další klíčové prvky nápravného opatření se týkaly plné, strukturované a účinné účasti nestátních aktérů působících v oblasti boje proti korupci nezávisle na vládě, orgánech veřejné moci, politických stranách a podnikatelských zájmech, spolu se zástupci vlády. Mělo by to zajistit paritu mezi státními i nestátními aktéry, a to prostřednictvím počtu členů a hlasovacích práv. Kromě toho by maďarská vláda měla přijmout opatření v návaznosti na zprávy a doporučení nové pracovní skupiny pro boj proti korupci. Nová pracovní skupina pro boj proti korupci by měla poprvé zasedat do 15. prosince 2022. Měla by přijmout svou první zprávu za rok 2022 a zaslat ji vládě do 15. března 2023.
- (40) Hlavními kroky provádění pro toto opatření bylo i) přijetí rozhodnutí vlády do 5. září 2022, kterým se ruší rozhodnutí vlády č. 1337/2022 ze dne 15. července 2022, na jehož základě bude ukončena činnost jí zřízené pracovní skupiny pro boj proti korupci, a ii)

předložení návrhu zákona o zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti Národnímu shromáždění do 30. září 2022, přičemž tento návrh stanoví regulační rámec pro novou pracovní skupinu pro boj proti korupci.

- (41) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavních kroků provádění.
- (42) Dne 5. září 2022 maďarská vláda zrušila rozhodnutí vlády č. 1337/2022 ze dne 15. července 2022 o pracovní skupině pro boj proti korupci přijetím rozhodnutí vlády č. 1424/2022 o úkolech souvisejících se zřízením nezávislého orgánu, který bude působit v oblasti předcházení protiprávnímu jednání a nesrovnalostem týkajícím se čerpání finančních prostředků EU, jejich odhalování a nápravy. Toto rozhodnutí vlády stanovilo závazek Maďarska zřídit do 1. prosince 2022 novou pracovní skupinu pro boj proti korupci způsobem, který zajistí paritní účast státních i nestátních aktérů, pokud jde o počet členů a hlasovací právo, a s administrativní podporou Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Rozhodnutí vlády č. 1424/2022 vstoupilo v platnost dne 6. září 2022.
- (43) Dne 23. září 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění návrh zákona, jehož cílem je zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Dne 4. října 2022 přijalo Národní shromáždění zákon o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, kterým byla rovněž zřízena nová pracovní skupina pro boj proti korupci. Zákon o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti byl vyhlášen dne 10. října 2022 a vstoupil v platnost dne 11. října 2022. Dne 15. listopadu 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění pozměňovací návrh zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, který je součástí servisního balíčku. Po předložení servisního balíčku Národnímu shromáždění obdržela Komise revidovaný právní text spolu s listopadovým dopisem. Pozměňující zákon byl přijat dne 22. listopadu 2022 a promítá změny obsažené v právním textu, který Komise obdržela dne 19. listopadu 2022.
- (44) Při přípravě tohoto návrhu zákona se maďarská vláda zavázala k rozsáhlým konzultacím s vnitrostátními i mezinárodními zúčastněnými stranami, k vyžádání si politického poradenství od organizace OECD a k zohlednění souvisejících doporučení. Kromě konzultace s Komisí maďarská vláda účinně konzultovala s organizací OECD i s Radou Evropy. Informovala Komisi o tom, jakým způsobem se zabývala stanovisky organizace a/nebo redakčními úpravami, jak je popsáno v bodě (24). Na základě toho má Komise za to, že maďarská vláda splnila příslušné závazky v nápravném opatření. Konzultace s organizací OECD a Radou Evropy přispěly ke zlepšení právního rámce pro zřízení nové pracovní skupiny pro boj proti korupci do té míry, že některá doporučení byla přijata a promítnuta do právního textu. Komise nicméně konstatuje, že některé vyjádřené obavy, např. riziko duplicity se stávající prací²¹, ačkoli je Maďarsko uznalo, nebo nedostatek nástrojů k vyžádání nebo získání informací od jiných institucí, které jsou nezbytné pro přípravu práce pracovní skupiny, nebyly v právních textech řešeny.
- (45) Druhá část zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti popisuje regulační rámec pro novou pracovní skupinu pro boj proti korupci. Stanoví úkoly nové pracovní skupiny pro boj proti korupci (§ 50) s výslovnou zmínkou o situacích střetu zájmů, jak jsou vymezeny v příslušných předpisech EU, které nová pracovní skupina pro boj proti

²¹ Jde zejména o Národní ochrannou službu, která je pověřena přípravou vládní strategie boje proti korupci a jejím předložením Ministerstvu vnitra a rovněž odpovídá za harmonizaci a rozvoj systému řízení integrity organizací veřejné správy.

korupci zohlední v souladu s nápravným opatřením. Předsedou nové pracovní skupiny pro boj proti korupci je předseda Úřadu pro prověřování bezúhonnosti (§ 59). Stanoví rovněž postup pro následné kroky v souvislosti s výročními zprávami a doporučeními nové pracovní skupiny pro boj proti korupci, podle něhož maďarská vláda do dvou měsíců projedná zprávu a návrhy v ní obsažené. Pokud se rozhodne návrh neprovést, zašle do jednoho měsíce předsedovi nové pracovní skupiny pro boj proti korupci podrobné odůvodnění svého rozhodnutí (§ 52). Složení (§ 54) a pravidla hlasování (§ 61) nové pracovní skupiny pro boj proti korupci jsou popsány v zákoně. V souladu s nápravným opatřením tvoří počet nestátních členů 50 % členů nové pracovní skupiny pro boj proti korupci, s výjimkou předsedy. Nebude-li možné dosáhnout 50% zastoupení, upraví se hlasovací práva těchto členů tak, aby bylo odevzdáno 50 % hlasů, přičemž předseda je vyloučen. Členové zastupující nestátní aktéry jsou vybíráni na základě otevřeného, transparentního a nediskriminačního výběrového řízení s objektivními kritérii, které se týkají odborných znalostí a zásluh. Výbor pro způsobilost je zapojen podle odstavce 11 (§ 57). Je oprávněn vypracovat stínovou zprávu, která bude veřejně přístupná na internetových stránkách pracovní skupiny, kde bude zveřejněna i zpráva nové pracovní skupiny pro boj proti korupci (§ 53). Konečně část čtvrtá zákona stanoví, že nová pracovní skupina pro boj proti korupci bude zřízena do 1. prosince 2022, přičemž její první zasedání se uskuteční do 15. prosince 2022. Nová pracovní skupina pro boj proti korupci přijme a zašle vládě svou první zprávu za rok 2022 do 15. března 2023 (§ 77).

- (46) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní kroky provádění. Právní rámec pro novou pracovní skupinu pro boj proti korupci, jak je stanoven v zákoně o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, splňuje závazky stanovené nápravným opatřením.
- (47) Komise bere na vědomí, že dne 11. listopadu 2022 byla vyhlášena otevřená výzva k podávání přihlášek pro výběr členů zastupujících nestátní aktéry nové pracovní skupiny pro boj proti korupci, přičemž lhůta pro podání přihlášek byla stanovena na 24. listopad 2022.

iii. Posílení protikorupčního rámce

- (48) Maďarská vláda se zavázala, že do 30. září 2022 přijme strategie pro boj proti podvodům a korupci, v nichž vymezí úkoly subjektů zapojených do provádění finanční podpory, kterou Unie poskytuje, v souvislosti s prevencí, odhalováním a nápravou podvodů, střetů zájmů a korupce. Součástí strategií mělo být posouzení hlavních rizik, faktorů přispívajících k podvodům, podvodných praktik, střetu zájmů a korupce. Maďarská vláda se rovněž zavázala, že do 30. června 2023 přijme novou národní protikorupční strategii a akční plán. Zvláštní pozornost by měla být věnována posílení institucionálního a normativního rámce pro boj proti korupci na vysoké úrovni, a to zvýšením transparentnosti práce orgánů veřejné moci, a to i na vysoké politické úrovni. Maďarská vláda se rovněž zavázala, že do 30. června 2023 dokončí provedení všech opatření stávající národní protikorupční strategie na období 2020–2022.
- (49) Toto nápravné opatření má stejně jako zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti horizontální a systémovou povahu s cílem bojovat proti korupci a zajistit transparentnost v politické sféře. Jedná se o jedno z hlavních nápravných opatření navržených Maďarskem v rámci postupu podle nařízení o podmíněnosti.

- (50) V zářijovém dopise maďarská vláda také přijala další závazky týkající se osobní a věcné působnosti majetkových přiznání. V tomto kontextu se zavázala předložit Národnímu shromáždění návrh zákona (účinný ode dne 1. listopadu 2022), který by měl rozšířit osobní působnost systému majetkových přiznání na i) osoby pověřené vyššími politickými funkcemi podle § 183 a § 184 zákona CXXV z roku 2018 o státní správě a na jejich příbuzné žijící s nimi ve společné domácnosti a dále na ii) členy Národního shromáždění a jejich příbuzné žijící s nimi ve společné domácnosti. Maďarsko se rovněž zavázalo rozšířit věcnou působnost tak, aby zahrnovala nejen příjmy, ale i majetek²².
- (51) Rovněž se Maďarsko v zářijovém dopise zavázalo zavést do 31. března 2023 systém majetkových přiznání podávaných elektronicky v digitálním formátu, který bude uložen ve veřejné databázi, v níž bude možné vyhledávat bez poplatků či nutnosti registrace. Úřad pro prověřování bezúhonnosti by byl také pověřen přezkumem regulačního rámce a fungování systému majetkových přiznání, včetně oblasti působnosti a postupů ověřování; tento přezkum bude předmětem zprávy o přezkumu podané do 31. prosince 2023.
- (52) Hlavními kroky provádění pro toto opatření bylo i) přijetí strategií boje proti podvodům a korupci, které vymezují úkoly subjektů zapojených do provádění podpory, kterou Unie poskytuje, a to do 30. září 2022, a ii) předložení návrhu právních předpisů Národnímu shromáždění, včetně návrhu o rozšíření osobní a věcné působnosti majetkových přiznání, s účinností ode dne 1. listopadu 2022.
- (53) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavních kroků provádění.
- (54) Dne 30. září 2022 přijala maďarská vláda strategii boje proti podvodům a korupci na programové období 2021–2027 a pro provádění plánu pro oživení a odolnost (rozhodnutí vlády č. 1470/2022). Strategie byla následně pozměněna a dne 15. listopadu 2022 byla přijata a zveřejněna její nová verze (rozhodnutí vlády č. 1540/2022, dále jen „strategie“). Strategie byla přejmenována na „Strategii boje proti podvodům a korupci v oblasti fondů Evropské unie“. Strategie je komplexní, neboť zahrnuje provádění finanční podpory z rozpočtu EU v rámci programových období 2014–2020 a 2021–2027, zejména fondů politiky soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Nástroje pro oživení a odolnost. Zahrnut je i Evropský zemědělský záruční fond, avšak s menšími podrobnostmi. Strategie obecně vymezuje úkoly subjektů zapojených do provádění podpory, kterou Unie poskytuje v souvislosti s prevencí, odhalováním a nápravou podvodů, střetu zájmů a korupce (kapitola III Analýza situace a zejména část 3.2 Institucionální prostředí pro boj proti podvodům). Strategie rovněž obsahuje posouzení hlavních rizik, faktorů přispívajících k podvodům, podvodných praktik, střetu zájmů a korupce v Maďarsku s ohledem na financování z prostředků Unie (viz 3.3 Údaje o podvodech a korupci v Maďarsku a 5.1.3 Analýza rizik a řízení rizik s cílem zabránit podvodům). V kapitole V strategie jsou obecně stanovena plánovaná opatření, která jsou podrobněji uvedena v akčním plánu (příloha 3 strategie). Jedním z opatření je každoroční vypracování hodnocení rizik podvodů, střetu zájmů a korupce. Několik opatření akčního plánu vyplývá ze závazků v rámci jiných nápravných opatření, včetně revize strategie souběžně s vypracováním národní protikorupční

²² Podle zářijového dopisu se jedná o nemovitosti; cenné movitosti (vozidla, plavidla, cenné starožitnosti a umělecká díla atd.); úspory v bankovních vkladech a na hotovosti; akcie, cenné papíry a fondy soukromého kapitálu; životní pojistky; svěřenské fondy a skutečné vlastnictví podniků.

strategie do 30. června 2023. Maďarsko vypracuje a zveřejní výroční zprávu o provádění této strategie.

- (55) Dne 27. září 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění návrh zákona, jehož cílem je rozšířit osobní a věcnou působnost stávajícího systému majetkových příznání. Při přípravě tohoto návrhu zákona maďarská vláda konzultovala Komisi, jak to vyžaduje nápravné opatření. Dne 25. října 2022 přijalo Národní shromáždění zákon XXXI z roku 2022, kterým se mění některé zákony o majetkových příznáních v souvislosti s kontrolou využívání prostředků z rozpočtu Evropské unie, jež byl vyhlášen dne 26. října 2022 (dále jen „zákon o majetkových příznáních“). Zákon o majetkových příznáních vstoupil v platnost dne 1. listopadu 2022 s určitými výjimkami. Dne 15. listopadu 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění pozměňovací návrh zákona o majetkových příznáních, který je součástí servisního balíčku. Po předložení servisního balíčku Národnímu shromáždění zaslalo Maďarsko dne 16. listopadu 2022 útvarům Komise změny právního textu; konsolidované znění právního textu bylo předloženo spolu s listopadovým dopisem. Posouzení vychází z uvedeného právního textu, který však dosud nebyl přijat. Přijetí pozměňovacího návrhu zákona je naplánováno na 6. prosince 2022.
- (56) V souladu s nápravným opatřením rozšiřuje zákon o majetkových příznáních osobní působnost majetkových příznání na osoby pověřené vysokými politickými funkcemi²³ a členy Národního shromáždění, jakož i na příbuzné žijící ve společné domácnosti²⁴. Zákon rovněž rozšiřuje věcnou působnost majetkových příznání tak, aby zahrnovala veškerý relevantní majetek (příloha I zákona o majetkových příznáních).
- (57) Pokud jde o výše uvedené, Komise poznamenává, že příloha I část A zákona o majetkových příznáních stanoví výjimku týkající se nemovitostí vyhrazených k výlučnému užívání osobou podávající příznání a jejím manželem či manželkou nebo druhem/družkou a dítětem (dětmi) žijícími ve společné domácnosti. Příloha I dále objasňuje, že na tomto základě může být vyňata z povinnosti zveřejnění informací nejvýše jedna nemovitost, a nemusí být tedy uvedena v příznání. Komise vyjadřuje politování, že se tato výjimka netýká pouze hlavního bydliště, následkem čehož bude možné výjimku využít ke skrytí luxusní nemovitosti. Maďarsko v různých telefonátech na úrovni státního tajemníka uvedlo, že tato otázka bude řešena v právních textech, ale do dnešního dne tak nebylo učiněno. Navíc, navzdory poskytnutým vysvětlením, která potvrzují, že povinnost zveřejňovat informace se bude vztahovat i na nemovitosti mimo jurisdikci Maďarska, nebyla příslušná formulace promítnuta do příslušného právního

²³ Podle § 183 a § 184 zákona CXXV z roku 2018 o státní správě.

²⁴ V tomto ohledu byly provedeny příslušné změny v zákoně LVII z roku 1996 o zákazu nekalých a omezujících tržních praktik, zákoně CLXXXV z roku 2010 o mediálních službách a masové komunikaci, zákoně LXVI z roku 2011 o Nejvyšším kontrolním úřadu, zákoně CX z roku 2011 o právním postavení a odměňování prezidenta republiky, zákoně CXI z roku 2011 o komisaři pro základní práva, zákoně CXII z roku 2011 o právu na informační sebeurčení a o svobodě informací, zákoně CLI z roku 2011 o Ústavním soudu, zákoně CLXIV z roku 2011 o právním postavení generálního prokurátora, státních zástupců a dalších zaměstnanců prokuratury a o kariéře prokurátorů, zákoně CXCV z roku 2011 o hospodářské stabilitě Maďarska, zákoně XXXVI z roku 2012 o Národním shromáždění, zákoně XXXVI z roku 2013 o volebním postupu, zákoně CXXXIX z roku 2013 o Maďarské národní bance, zákoně CCXLI z roku 2013 o Výboru národní paměti, zákoně CXLIII z roku 2015 o veřejných zakázkách a zákoně CXXV z roku 2018 o státní správě.

textu²⁵. Jedná se o nedostatky v systému majetkových přiznání, které mohou ohrozit jeho účinnost.

- (58) Komise zároveň bere na vědomí návrhy změn všech příslušných zákonů²⁶, které uplatňují povinnost podat majetkové přiznání ke dni 1. listopadu 2022 (namísto 31. prosince 2022) do 31. ledna 2023 v souladu s ustanoveními zavedenými zákonem o majetkových přiznáních. Tím bude zajištěno, že se nová pravidla budou vztahovat i na všechny změny, ke kterým dojde v období od 1. listopadu 2022 do 31. prosince 2022. Příslušný právní text však neposkytuje dostatečnou jasnost a právní jistotu, neboť výslovně nestanoví, že majetková přiznání, která mají být podána v roce 2024, musí zahrnovat i období od listopadu do prosince 2022, tedy výjimečně období 14 měsíců (tj. od listopadu 2022 do prosince 2023)
- (59) A konečně Komise konstatuje, že závazek maďarské vlády zavést do 31. března 2023 systém majetkových přiznání podávaných elektronicky v digitálním formátu, která budou uložena ve veřejné databázi s možností vyhledávání bez poplatků či nutnosti registrace, není dosud v právním rámci zohledněn. Podle Maďarska budou pravidla systému vypracována a přijata později, a to do 31. března 2023. Komise vyjadřuje politování nad tím, že Maďarsko nezahrnulo do zákona o majetkových přiznáních výslovný odkaz na tuto veřejnou databázi. Tyto nedostatky by rovněž mohly oslabit účinnost systému majetkových přiznání.
- (60) Pokud jde o zavedení sankčního režimu za porušení povinností v oblasti majetkových přiznání, Komise konstatuje, že Strategie boje proti podvodům a korupci v oblasti fondů Evropské unie (přijata na základě rozhodnutí vlády č. 1540/2022) uvedená v bodě (54) výše odkazuje na konkrétní závazek stanovit v akčním plánu, který doprovází novou národní protikorupční strategii po roce 2022, konkrétní opatření k vytvoření účinného, přiměřeného a odrazujícího systému správních a trestních sankcí v souvislosti s majetkovými přiznáními, a to nejpozději do 1. října 2023 v souladu s nápravným opatřením.
- (61) Dne 23. září 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění návrh zákona, jehož cílem je zřízení Úřadu pro prověřování bezúhonnosti. Dne 4. října 2022 přijalo Národní shromáždění zákon o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, který byl vyhlášen dne 10. října 2022 a vstoupil v platnost dne 11. října 2022 (viz výše popsané nápravné opatření uvedené v bodě i.)). V souladu s nápravným opatřením stanovil § 75 zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti musí do 31. prosince 2023 vypracovat *ad hoc* zprávu, která bude zkoumat regulační rámec a fungování maďarského systému majetkových přiznání, včetně jeho působnosti a kontrolního procesu.
- (62) Pokud jde o strategii boje proti podvodům a korupci, Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní kroky provádění, přestože revidovanou strategii přijalo rozhodnutím vlády dne 15. listopadu 2022 namísto stanoveného termínu 30. září 2022. Komise konstatuje, že strategie splňuje závazky stanovené nápravným opatřením. Pokud jde o akční plán doprovázející budoucí národní protikorupční strategii na období po roce 2022, který

²⁵ Je to rovněž v souladu s ustanoveními zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, která stanoví, že Úřad může uzavírat dohody se zahraničními subjekty za účelem získání informací pro své kontrolní úkoly.

²⁶ Viz zákony v poznámce pod čarou 24.

stanoví provádění závazku určit konkrétní opatření k vytvoření účinného, přiměřeného a odrazujícího souboru sankcí, Komise si vyhrazuje právo posoudit jeho provedení a uplatňování v roce 2023 i později. Maďarsko v této souvislosti souhlasilo, že do 31. ledna 2023 bude s Komisí konzultovat návrh národní protikorupční strategie. Komise rovněž připomíná závazek maďarské vlády podávat Komisi čtvrtletně zprávy o provádění všech nápravných opatření, jak je uvedeno v bodě (17).

- (63) Pokud jde o majetková přiznání, Komise konstatuje, že regulační rámec pro tato přiznání stanovený v zákoně o majetkových přiznáních, který má být účinný od 1. listopadu 2022, nesplňuje zcela závazky týkající se systému majetkových přiznání, jak je uvedeno v zářijovém dopise, neboť tento rámec vynechává důležitou kategorii majetku, jak je uvedeno v bodě (57). Komise se domnívá, že otázky uvedené v tomto bodě představují mezeru v zákoně a mohou ohrozit účinnost nápravného opatření.
- (64) Z těchto důvodů Komise konstatuje, že příslušné právní texty plně nezajišťují přiměřenost nápravného opatření vzhledem ke slabinám, rizikům a nedostatkům uvedeným výše v bodech (57) až (59).

iv. Zajištění transparentnosti při využívání podpory Unie veřejně prospěšnými fundacemi

- (65) Maďarská vláda se zavázala, že do 30. září 2022 přijme pozměňující zákon, který zajistí všeobecné uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek na veřejně prospěšné fundace vykonávající činnost ve veřejném zájmu a na jimi zřízené a provozované právnické osoby. Rovněž se zavázala, že do stejného data přijme pozměňující zákon s cílem zajistit plný soulad s článkem 61 finančního nařízení²⁷, jakož i sladit pokyny a praxi s pokynem Komise o předcházení střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení²⁸. Tím by se zlepšila a vyjasnila obecná pravidla o střetu zájmů týkající se veřejně prospěšných fundací a členů jejich rad.
- (66) Hlavním krokem provádění tohoto opatření bylo do 30. září 2022 přijmout dva pozměňující zákony uvedené v předchozím odstavci.
- (67) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavního kroku provádění.
- (68) Dne 4. října 2022 přijalo Národní shromáždění zákon XXIX z roku 2022, kterým se mění některé zákony týkající se veřejně prospěšných fundací, které vykonávají veřejnou povinnost, Národní daňové a celní správy a kontrol Evropského úřadu pro boj proti podvodům v souvislosti s kontrolou využívání prostředků z rozpočtu Evropské unie. Tento zákon byl vyhlášen dne 10. října 2022. Ustanovení zákona týkající se veřejně prospěšných fundací vykonávajících veřejnou povinnost vstoupila v platnost dne 13. října 2022.
- (69) V souladu s nápravným opatřením byly zákonem XXIX z roku 2022 zavedeny změny zákona CXLIII z roku 2015 o zadávání veřejných zakázek a zákona IX z roku 2021 o veřejně prospěšných fundacích vykonávajících veřejnou povinnost. V § 5 zákona CXLIII z roku 2015 o zadávání veřejných zakázek bylo do odstavce 1 doplněno nové

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

²⁸ Úř. věst. C 121, 9.4.2021, s. 1.

písmeno f), které stanoví, že na veřejně prospěšné fundace, které plní veřejnou povinnost, a na jimi zřízené nebo provozované právnické osoby se vztahuje povinnost provádět zadávací řízení v souladu s výše uvedeným zákonem. Ustanovení § 15 odst. 3 zákona IX z roku 2021 o veřejně prospěšných fundacích, které vykonávají veřejnou povinnost, byla rovněž upravena a stanovila pravidla pro střet zájmů. Tento odstavec nyní zahrnuje výslovnou zmínku o rodině, citovém životě, politické nebo národnostní spřízněnosti nebo jakémkoli jiném přímém či nepřímém osobním zájmu v případě veřejně prospěšných fundací, které plní veřejnou povinnost, a v případě právnických osob jimi zřízených nebo provozovaných, včetně předsedů a členů správní a dozorčí rady, jakož i jejich zaměstnanců. Dále zákon změnil ustanovení v jiných právních předpisech²⁹ v souladu s úpravou v § 15 odst. 3 zákona IX z roku 2021.

- (70) Komise nicméně konstatuje, že nejvyšší úředníci, včetně vrcholných politických představitelů Národního shromáždění a maďarských autonomních orgánů, nebyli z účasti ve správních radách veřejně prospěšných fundací vyloučeni, jak bylo požadováno v průběhu výměny názorů s Maďarskem. Namísto toho Maďarsko od doby návrhu prováděcího rozhodnutí ze dne 18. září 2022 a navzdory tomu, že Komise na tuto obavu soustavně upozorňovala i ve svých výročních zprávách o právním státu, znovu zavedlo od 1. listopadu 2022 možnost (prostřednictvím výjimky³⁰ z obecného zákazu³¹), aby vrcholní političtí představitelé měli další placené zaměstnání. Tato výjimka vytváří situaci, kdy se vrcholní političtí představitelé mohou podílet na rozhodování týkajícím se vyplacení veřejných prostředků subjektům, kde jsou sami zaměstnání a kde mají klíčové rozhodovací pravomoci³². V důsledku toho, přestože se Maďarsko zabývalo obavami vyjádřenými v návrhu prováděcího rozhodnutí ze dne 18. září 2022, výjimka zavedená dne 1. listopadu 2022 nicméně způsobuje, že provádění nápravného opatření je nedostatečné.

v. Zavedení speciálního postupu v případě zvláštních trestných činů souvisejících s výkonem veřejné moci nebo správou veřejného majetku

- (71) Maďarská vláda se zavázala ke změně trestního řádu s cílem zavést nový postup pro zvláštní trestné činy související s výkonem veřejné moci nebo správou veřejných zakázek. V rámci nápravného opatření musí nový postup umožnit soudní přezkum rozhodnutí státního zastupitelství nebo vyšetřujícího orgánu o zamítnutí oznámení o trestném činu nebo o ukončení trestního řízení (tj. o ukončení trestního vyšetřování bez podání obžaloby) týkajícího se korupce a korupčních praktik, jak jsou vymezeny v čl. 4 odst. 2 směrnice (EU) 2017/1371³³ a v kapitole III Úmluvy OSN proti korupci. Nový postup musí vyšetřujícímu soudci svěřit pravomoc nařídít zahájení nebo pokračování trestního řízení. Návrhy v rámci tohoto postupu může podávat každá fyzická i právnická osoba, s výjimkou orgánů veřejné moci, což může vést i k možnosti podat obžalobu k

²⁹ Zákon CLXXXIX z roku 2011 o místních samosprávách v Maďarsku (§ 6 a 7), zákon CXCI z roku 2011 o státních úřednících (§ 9 a 10), zákon XXXVI z roku 2012 o Národním shromáždění (§ 12), zákon CXXV z roku 2018 o státní správě (§ 15, 16 a 17), zákon CVII z roku 2019 o subjektech se zvláštním právním postavením a postavení jejich zaměstnanců (§ 18 a 19).

³⁰ Ustanovení § 182 odst. 3a zákona CXXV z roku 2018 o státní správě.

³¹ Ustanovení § 182 odst. 1 zákona CXXV z roku 2018 o státní správě.

³² Vrcholní političtí představitelé nejsou členy *ex officio*, ale zasedají ve správních radách jako soukromé osoby, přičemž veřejně prospěšné fundace jsou soukromé subjekty bez jakékoli kontroly ze strany státu.

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

soudu. Maďarská vláda se rovněž zavázala, že zajistí, aby byl nový postup použitelný od 1. ledna 2023. Zavázala se, že do 31. prosince 2022 přidělí další vyhrazená pracovní místa soudu, který je příslušný pro soudní přezkum rozhodnutí státního zastupitelství nebo vyšetřovacího orgánu o zamítnutí oznámení o trestném činu nebo o ukončení trestního řízení.

- (72) Záříjový dopis obsahoval závazek určit v zákoně o soudním přezkumu ústřední obvodní soud v Budě jako soud s výlučnou pravomocí na území Maďarska k přezkumu těchto rozhodnutí a k nařízení zahájit trestní řízení nebo v něm pokračovat. Rovněž potvrdil, že všechny soudy v Maďarsku, včetně vyšetřujících soudců v rámci postupu podle tohoto nápravného opatření, by měly splňovat požadavky na nezávislost a nestrannost a musí být zřízeny zákonem v souladu s čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“) a s příslušným *acquis* EU.
- (73) Toto nápravné opatření je horizontálním opatřením, jehož cílem je odstranit strukturální problémy s účinností trestního stíhání v Maďarsku a zajistit, aby byla přijata účinná a odrazující opatření k zajištění ochrany finančních zájmů Unie v souladu s článkem 325 SFEU.
- (74) Hlavními kroky provádění pro toto opatření bylo i) dokončení návrhu znění prováděcích předpisů (nezbytných pro použití přezkumného postupu) a jejich přijetí okamžitě po vstupu nového zákona v platnost do 31. října 2022 a ii) vstup v platnost nového zákona, kterým se mění trestní řád v návaznosti na předchozí přezkum ze strany Ústavního soudu (iniciováný vládou) do 15. listopadu 2022.
- (75) Dne 3. října 2022 přijalo Národní shromáždění první verzi zákona, kterým se mění zákon XC z roku 2017 o trestním řádu (dále jen „zákon o soudním přezkumu“); tato ustanovení vstoupila v platnost dne 15. listopadu 2022. Dne 14. listopadu 2022 maďarské orgány poskytly útvarům Komise revidovanou verzi zákona o soudním přezkumu; stejná verze byla obsažena také v zákoně o servisním balíčku ze dne 15. listopadu 2022, jehož přijetí bylo naplánováno na 22. listopadu 2022³⁴. Pozměňující zákon byl přijat dne 22. listopadu 2022 a odráží změny obsažené v právním textu, který Komise obdržela dne 14. listopadu 2022. V rozhodnutí o přezkumu *ex ante* zákona o soudním přezkumu maďarský Ústavní soud konstatoval, že zákon o soudním přezkumu není v rozporu se zásadou monopolu státního zastupitelství, jak je stanovena v čl. 29 odst. 1 maďarského základního zákona³⁵.
- (76) Dne 11. října 2022 předložilo Maďarsko Komisi i) návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 100/2018 (ze dne 8. června), jímž se stanoví podrobná pravidla vyšetřování a přípravného řízení, a ii) návrh nařízení ministra spravedlnosti, kterým se mění nařízení č. 12/2018 (ze dne 12. června) IM, kterým se stanoví pravidla pro některé úkony a osoby zúčastněné v trestním řízení. Tyto návrhy nařízení představují návrhy prováděcích předpisů (dále jen „prováděcí předpisy“), které jsou nezbytné pro uplatnění přezkumného postupu, jak je stanoveno v hlavních krocích provádění. Maďarská vláda předložila Komisi spolu s listopadovým dopisem poslední návrh těchto prováděcích předpisů, jejichž vstup v platnost je naplánován na 1. ledna 2023.

³⁴ Útvary Komise se k revidovanému zákonu o soudním přezkumu vyjádřily dne 16. listopadu 2022 před tím, než obdržely od Maďarska informace a zákony servisního balíčku.

³⁵ Rozhodnutí I/2252/2022, k dispozici v angličtině na adrese https://hunconcourt.hu/uploads/sites/3/2022/11/sz_i_2252_2022_eng_final.pdf.

- (77) Zákon o soudním přezkumu provádí většinu závazků navržených v nápravných opatřeních zavedením příslušných změn zákona XC z roku 2017 o trestním řádu. Nový postup se týká zejména příslušných trestných činů, jak je navrženo v rámci nápravného opatření (§ 817/A odst. 1). Umožňuje fyzickým a právnickým osobám podat návrh na obnovu řízení (§ 817/C), přičemž při splnění určitých podmínek umožňuje podat návrh na zahájení trestního stíhání (§ 817/H). Výlučnou příslušnost k novému přezkumnému postupu bude mít ústřední obvodní soud v Budě (§ 817/E odst. 1).
- (78) Komise rovněž vítá některá ustanovení zavedená Národním shromážděním po přijetí první verze zákona o soudním přezkumu, neboť mají přispět k účinnosti nápravného opatření. Podle těchto ustanovení může návrh na obnovu řízení a opakovanou obnovu řízení podat také Úřad pro prověřování bezúhonnosti (viz výše uvedené nápravné opatření uvedené v bodě i.)), který bude mít v zásadě důkladné znalosti o otázkách, které jsou důležité pro vyšetřování a stíhání trestných činů, na něž se vztahuje nový postup (§ 817/C odst. 7); § 817/H odst. 3). Úřad pro prověřování bezúhonnosti jako veřejný orgán nemůže podat návrh na trestní stíhání, aby nebyla dotčena maďarská ústavní zásada, že veřejné trestní stíhání je vyhrazeno státnímu zastupitelství³⁶. Návrh na zahájení trestního stíhání však bude moci podat každá fyzická nebo právnická osoba v návaznosti na návrh na přezkum podaný Úřadem pro prověřování bezúhonnosti (§ 817/I).
- (79) Kromě toho je v rámci nového postupu umožněno, a to i Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, aby podal návrh na opakovanou obnovu řízení v případě, že i po prvním návrhu na obnovu řízení státní zastupitelství nebo vyšetřující orgán opětovně rozhodne o zamítnutí trestního oznámení nebo o zastavení trestního řízení (§ 817/H). Tuto možnost má pouze osoba, která dříve ve věci podala návrh na obnovu řízení. Komise rovněž vítá, že z § 817/V bylo vypuštěno ustanovení, které umožňovalo nejvyššímu státnímu zástupci podat mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutím přijatým v průběhu postupu.
- (80) Současně se do zákona o soudním přezkumu ani do prováděcích předpisů správně nepromítly další závazky, a to:
- i) závazek poskytnout do 31. prosince 2022 dostatečné lidské, infrastrukturní a jiné zdroje k zajištění řádného fungování postupu (včetně dalších vyhrazených pracovních míst pro nejméně dva soudce a nejméně dva referendáře) v rámci ústředního obvodního soudu v Budě a
 - ii) závazek provést do 31. prosince 2023 přezkum fungování tohoto postupu a v případě potřeby zajistit přijetí změn legislativního rámce do 30. června 2024 po konzultacích s Komisí.
- (81) Pokud jde o první závazek, maďarské orgány Komisi informovaly, že tato opatření nepřísluší maďarské vládě, ale justičnímu orgánu pověřenému správou soudů. Komise nebyla informována o žádném konkrétním provádění tohoto závazku. Pokud jde o druhý závazek, Komise nebyla informována o žádném konkrétním ustanovení, které by stanovilo povinnost provést přezkum postupu a v případě potřeby jej změnit. Tyto skutečnosti mohou být věcně splněny i po vstupu nových právních předpisů v platnost,

³⁶ Úřad pro prověřování bezúhonnosti však může informace, které jsou důležité pro zahájení vyšetřování trestných činů, oznámit státnímu zastupitelství.

a proto v této fázi nepředjímají možnou účinnost provádění nápravného opatření. Komise bude proto v těchto otázkách i nadále ostražitá a bude situaci pečlivě sledovat na základě čtvrtletních zpráv předkládaných Maďarskem uvedených v odstavci (17) nebo na základě jakýchkoli informací, které získá jiným způsobem. Pokud tyto prvky nebudou splněny od 1. ledna 2023, kdy bude nový postup použitelný, mohlo by to ohrozit účinnost tohoto postupu.

- (82) Komise zároveň konstatuje, že konkrétní ustanovení zavádějí do postupu prostor pro uvážení, který by mohl být využit k ovlivnění výsledku nového postupu na základě návrhu na obnovu řízení (nebo opakovanou obnovu řízení) nebo trestního stíhání, což by ohrozilo účinnost nápravného opatření.
- (83) V platných předpisech nejsou jasně stanoveny zejména právní důsledky, které má pro státního zástupce rozhodnutí soudu o zrušení jeho rozhodnutí na základě návrhu na obnovu řízení. V § 817/G odst. 3 se stanoví, že „[v] případě zahájení vyšetřování nebo pokračování v řízení pokračuje státní zastupitelství nebo vyšetřující orgán v řízení *s přihlédnutím k odůvodnění rozhodnutí soudu*, a pokud některý problém zůstal nezjištěn, *vynasnaží se odstranit* nedostatky v něm uvedené“ (zvýraznění doplněno). Formulace tohoto ustanovení naznačuje určitý prostor pro uvážení státního zástupce, který by nebyl právně vázán přijmout rozhodnutí, které je plně v souladu se soudním rozhodnutím, a mohl by jej pouze zohlednit nebo se jednoduše „vynasnažit“ napravit nezákonnosti zjištěné přezkumným soudem. Komise navrhla striktnější formulaci, podle níž by byl státní zástupce povinen přijmout rozhodnutí „při plném respektování odůvodnění rozhodnutí soudu“ a s tím, že „odstraní nedostatky v něm uvedené“. Komise se domnívá, že prostor pro uvážení, který je podle platného předpisu poskytnut státnímu zástupci, oslabuje účinnost a tím i přiměřenost tohoto nápravného opatření, neboť není zaručeno, že na rozhodnutí o soudním přezkumu bude řádně navázáno správným stíháním.
- (84) Pro případy, kdy lze podat návrh na trestní stíhání, navíc zákon o soudním přezkumu vyžaduje, aby soud prvního stupně přezkoumal důvod návrhu na trestní stíhání (§ 817/O a 817/P) neveřejně a bez dokazování, což je nad rámec předběžného přezkoumání formálních důvodů zavedeného v rámci nového postupu.
- (85) Komise konstatuje, že toto přezkoumání důvodu návrhu na zahájení trestního stíhání soudem prvního stupně neexistuje ani podle obecných pravidel (v případě, že obžalobu podává státní zástupce), ani náhradního soukromého žalobního řízení (v případě, že obžalobu podává poškozený). Podle názoru Komise se jedná o věcné filtrování ze strany soudu prvního stupně, které představuje riziko, že se soud prvního stupně vyjádří o skutkové podstatě věci předtím, než vyslechne důkazy. Takové filtrování by znamenalo riziko předjímaní nebo zabránění rozhodnutí o skutkové podstatě věci, aniž by bylo možné získat a vyslechnout důkazy v dané věci³⁷. V praxi může také zvrátit posouzení oddělení vyšetřujícího soudce ústředního obvodního soudu v Budě: pokud je řízení opětovně ukončeno poté, co vyšetřující soudce zrušil původní rozhodnutí o zamítnutí trestního oznámení nebo o zastavení řízení a pokud rozhodnutí vyšetřujícího soudce není zohledněno, mohlo by přezkoumání soudem prvního stupně vést ke zrušení závěrů vyšetřujícího soudce, aniž by soud prvního stupně vzal v úvahu další důkazy. Z těchto

³⁷ V 95. bodě odůvodnění důvodové zprávy Komise výslovně uvedla, že návrh zákona také zejména vyžadoval, aby soud prvního stupně nerozhodoval o opodstatněnosti obžaloby, aniž by posoudil důkazy.

důvodů a s ohledem na klíčovou úlohu vyšetřujícího soudce v přípravném řízení je toto další filtrování ze strany soudu prvního stupně zbytečné a snižuje účinnost nápravného opatření.

- (86) Závěrečné ustanovení právního textu, které měly útvary Komise k dispozici, navíc jasně nestanovilo rozsah použití těchto nových pravidel *ratione temporis*. V textu totiž není jasně stanoveno, že nový postup se bude vztahovat na oznámení trestných činů podaná po 1. lednu 2023, která se týkají trestných činů údajně spáchaných i před tímto datem, s výjimkou promlčených trestných činů (viz § 876/C odst. 2). Text zejména neobjasňuje, že existence rozhodnutí o zamítnutí trestního oznámení nebo rozhodnutí o zastavení řízení, přijatého před 1. lednem 2023 (týkajícího se údajného trestného činu, který není promlčen z důvodu pravidla o promlčení), nezavazuje vyšetřující orgán nebo státní zastupitelství povinnosti přijmout nové rozhodnutí podle § 379 trestního řádu³⁸, které může být předmětem (opakovaného) návrhu na přezkum v rámci nového postupu. Text rovněž nestanoví, že se nový postup může vztahovat na oznámení trestných činů podaná před 1. lednem 2023, která čekají na rozhodnutí vyšetřujícího orgánu nebo státního zastupitelství.
- (87) Na tomto základě Komise konstatuje, že právní rámec pro zavedení specifického postupu v případě zvláštních trestných činů souvisejících s výkonem veřejné moci nebo správou veřejného majetku, jak je stanoven ve změnách zákona XC z roku 2017 o trestním řádu, nesplňuje závazky stanovené nápravným opatřením a obsahuje pravidla, která narušují jeho účinnost. Jak je vysvětleno v důvodové zprávě (bod 96), Maďarsko bylo povinno správně specifikovat své závazky v podrobných pravidlech s cílem zajistit účinnost opatření. Způsob, jakým Maďarsko v současné době stanovilo své závazky v právních předpisech, neumožňuje Komisi zjistit, zda toto nápravné opatření může účinně řešit otázky neúčinného vyšetřování, stíhání a sankcí. Nápravné opatření v podobě, v jaké bylo provedeno, proto dostatečně neřeší zjištění Komise podle nařízení o podmíněnosti.

vi. Posílení auditních a kontrolních mechanismů zaručujících řádné využívání podpory EU

- (88) Maďarská vláda se zavázala, že do 31. srpna 2022 zřídí pracovní skupinu, která do příslušných vyhlášek vlády zahrne ustanovení o provádění podpory Unie. Cílem těchto ustanovení by mělo být posílení pravidel a postupů za účelem účinnějšího předcházení střetu zájmů a jeho odhalování a nápravu v souladu s vymezením obsaženým v článku 61 finančního nařízení. Tato ustanovení by měla rovněž obsahovat účinný mechanismus kontroly platnosti prohlášení o střetu zájmů. Cílem ustanovení by mělo být také zvýšení procesní kapacity řídicích orgánů, zprostředkujících subjektů a národního orgánu pro provádění maďarského plánu pro oživení a odolnost s cílem uplatňovat posílené řízení rizik a předcházení podvodům, korupci a dvojímu financování a jejich odhalování a nápravu. Maďarská vláda se rovněž zavázala zřídit ředitelství pro interní audit a integritu, které bude zodpovědné za pravidelnou kontrolu platnosti prohlášení o střetu zájmů a prohlášení o zájmech. Zavázala se poskytnout tomuto ředitelství příslušné záruky jeho nezávislosti (např. jmenování vysoce postavených zaměstnanců, trvání mandátu ředitele bez možnosti jeho odvolání) a stanovit pravidla pro pravidelnou

³⁸ Státní zastupitelství nebo vyšetřující orgán do tří pracovních dnů po obdržení trestního oznámení přezkoumá, zda má být ve věci nařízeno vyšetřování, zda má být trestní oznámení doplněno nebo zamítnuto nebo zda má být věc postoupena.

kontrolu platnosti prohlášení. Maďarská vláda se rovněž zavázala poskytnout generálnímu ředitelství EUTAF nezbytné finanční a lidské zdroje, aby se zaručilo řádné využívání podpory Unie, zachovala nezávislost generálního ředitelství EUTAF a aby tento subjekt mohl plnit současné i další úkoly, které mu byly přiděleny v rámci řady nápravných opatření.

(89) Hlavními kroky provádění pro toto opatření bylo i) zřízení pracovní skupiny do 31. srpna 2022, ii) zřízení ředitelství pro interní audit a integritu na Úřadu předsedy vlády do 30. září 2022 a iii) přijetí změn příslušných vyhlášek vlády do 30. září 2022.

(90) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení příslušných hlavních kroků provádění.

(91) V souladu s nápravným opatřením byla v příslušné lhůtě zřízena pracovní skupina za účasti útvarů Úřadu předsedy vlády odpovědných za řízení, kontrolu a audit využívání fondů EU a generálního ředitelství EUTAF. Pracovní skupina se s útvary Komise poprvé sešla dne 8. září 2022 a poté se scházela v průměru dvakrát týdně až do začátku listopadu 2022.

(92) Dne 30. září 2022 přijala maďarská vláda:

i) vyhlášku vlády č. 374/2022 (30. září), kterou se mění vyhláška vlády č. 272/2014 (5. listopadu) o pravidlech čerpání prostředků z některých fondů Evropské unie v programovém období 2014–2020 a vyhláška vlády č. 256/2021 (18. května) o pravidlech čerpání prostředků z některých fondů Evropské unie v programovém období 2021–2027, a

ii) vyhlášku vlády č. 373/2022 (30. září) o pravidlech a odpovědných institucích pro provádění plánu pro oživení a odolnost Maďarska.

Vyhlášky vstoupily v platnost téhož dne, s určitými výjimkami, zejména pokud jde o některá ustanovení týkající se prohlášení o střetu zájmů.

(93) Dne 15. listopadu 2022 přijala maďarská vláda vyhlášku vlády č. 463/2022, kterou se mění vyhláška vlády č. 373/2022, 256/2021 a 272/2014, čímž se účinnost výše uvedených ustanovení o prohlášeních o střetu zájmů posunula na 15. listopad. Konečně zákon XXVIII z roku 2022 o změně některých zákonů souvisejících s kontrolou využívání prostředků z rozpočtu Evropské unie, kterým se zřizuje ředitelství pro interní audit a integritu v rámci organizace práce ministra odpovědného za využívání prostředků Evropské unie (tj. Úřadu předsedy vlády), byl přijat Národním shromážděním dne 4. října 2022 a vyhlášen dne 10. října 2022. Vstoupil v platnost dne 13. října 2022. Dne 15. listopadu 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění pozměňovací návrh tohoto zákona, který je součástí servisního balíčku. Po předložení servisního balíčku Národnímu shromáždění zaslaly maďarské orgány útvarů Komise revidovaný právní text jako přílohu listopadového dopisu. Pozměňující zákon byl přijat dne 22. listopadu 2022 a promítá změny obsažené v právním textu, který Komise obdržela dne 19. listopadu. Úřadující ředitel (na období od 1. října 2022 do 31. prosince 2022) ředitelství pro interní audit a integritu byl jmenován dne 30. září 2022.

(94) V souladu s nápravným opatřením zavádí vyhláška vlády č. 373/2022, pozměňující vyhlášku č. 374/2022, jakož i vyhlášku vlády č. 463/2022 ustanovení k posílení pravidel a postupů pro účinnější předcházení střetu zájmů a jeho odhalování a nápravu v souladu

s článkem 61 finančního nařízení a pokyny Komise k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení³⁹. Nová ustanovení zahrnují pojem domnělého střetu zájmů a zajišťují účinný mechanismus kontroly platnosti prohlášení o střetu zájmů. Novelizované vyhlášky vlády stanoví, že příslušní zaměstnanci státních orgánů podávají obecné prohlášení o střetu zájmů a prohlášení o zájmech při vzniku právního vztahu nebo před zahájením činnosti s aktérem institucionálního systému. Před zahájením jakéhokoli procesního úkonu rovněž podají prohlášení o střetu zájmů⁴⁰. Koneční příjemci, dodavatelé, subdodavatelé a osoby podílející se na přípravě a realizaci projektu musí v případech stanovených v pokynech Komise⁴¹ oznámit jakýkoli střet zájmů. Nová ustanovení stanoví, že ředitelství pro interní audit a integritu ověřuje pravdivost prohlášení s výjimkou prohlášení podaných svými zaměstnanci a členy auditního orgánu (která budou namísto toho ověřována Úřadem pro prověřování bezúhonnosti), a to na základě vzorku a dvouletého plánu auditů, který zahrnuje nejméně 5 % počtu osob povinných každoročně podávat prohlášení o střetu zájmů⁴², jakož i veškerá podezření na střet zájmů, která mu byla oznámena. Povinnost všech subjektů podávat prohlášení o střetu zájmů a povinnost ředitelství pro interní audit a integritu provádět kontroly platí od 15. listopadu 2022.

- (95) Novelizované vyhlášky stanoví, že je třeba zajistit pravidelný a účinný dohled a pravidelnou rotaci zaměstnanců na citlivých pozicích, zejména těch, kteří se zabývají řízením nesrovnalostí, kontrolou nebo hodnocením rizik. Tato problematika bude dále rozpracována ve specializované metodice⁴³. Komise bude sledovat provádění tohoto závazku v praxi. Kromě toho v souladu se závazkem zajistit odpovídající shromažďování údajů a s nápravným opatřením týkajícím se systému Arachne (viz podrobnější posouzení níže) obsahují novelizované vyhlášky ustanovení k zajištění předávání údajů do systému Arachne a ve svých přílohách stanoví příslušná datová pole, která je třeba předávat do systému Arachne⁴⁴. Novelizované vyhlášky navíc obsahují ustanovení o důsledném, systematickém a rozsáhlém uplatňování a zohledňování všech funkcí systému Arachne při přípravě a přijímání rozhodnutí týkajících se financování EU⁴⁵.
- (96) Článek 81 o změně zákona CXLIII z roku 2015 o veřejných zakázkách zákona o Úřadu pro prověřování bezúhonnosti, který byl přijat dne 10. října 2022 a vstoupil v platnost dne 11. října 2022, uvádí ustanovení, které uchazečům brání v účasti na nabídkách v zadávacích řízeních, pokud se nacházejí v situaci střetu zájmů, která je v konkrétním zadávacím řízení relevantní.

³⁹ Viz kapitola VI o střetu zájmů vyhlášky vlády č. 272/2014, kapitola IV o pravidlech fungování institucionálního systému rozvojové politiky, včetně střetu zájmů, vyhlášky vlády č. 256/2021 a podkapitola 15 o střetu zájmů vyhlášky vlády č. 373/2022.

⁴⁰ Viz § 39 odst. 6 vyhlášky vlády č. 272/2014, § 52/A odst. 1 vyhlášky vlády č. 256/2021 a § 34 odst. 1 vyhlášky vlády č. 373/2022.

⁴¹ Viz § 39 odst. 8 vyhlášky vlády č. 272/2014, § 52/A odst. 6 vyhlášky vlády č. 256/2021 a § 34 odst. 6 vyhlášky vlády č. 373/2022.

⁴² Viz § 39 odst. 7 vyhlášky vlády č. 272/2014, § 52/A odst. 2 vyhlášky vlády č. 256/2021 a § 34 odst. 2 vyhlášky vlády č. 373/2022.

⁴³ Viz § 8 odst. 3 13. vyhlášky vlády č. 272/2014, § 7 odst. 1 písm. m) vyhlášky vlády č. 256/2021 a § 5 21. vyhlášky vlády č. 373/2022.

⁴⁴ Viz § 22 odst. 1 22. vyhlášky vlády č. 272/2014, § 19 odst. 2 písm. c) vyhlášky vlády č. 256/2021 a § 9 odst. 1 písm. i) vyhlášky vlády č. 373/2022.

⁴⁵ Viz § 10 odst. 2 9. a příloha 7 vyhlášky vlády č. 272/2014, § 13 odst. 1 písm. h) a příloha 4 vyhlášky vlády č. 256/2021 a § 5 23. a příloha 2 vyhlášky vlády č. 373/2022.

- (97) V souladu s nápravným opatřením je v právních předpisech týkajících se ředitelství pro interní audit a integritu vymezena plně nezávislá úloha ředitelství pro interní audit a integritu s příslušnými zárukami (např. pokud jde o postup při odvolání). Vymezuje také své pravomoci týkající se subjektů zapojených do plnění rozpočtu EU z jakéhokoli fondu (§ 29/B odst. 3 zákona CXXV z roku 2018 o státní správě). Příslušné právní předpisy navíc jasně stanoví, že ředitel plní úkoly bez jakéhokoli vměšování jiných orgánů, institucí, politických stran, hospodářských subjektů, sdružení nebo právnických či fyzických osob (§ 29/B odst. 5). Zaměstnanci ředitelství pro interní audit a integritu budou vybíráni na základě objektivního souboru kritérií, která schválí Úřad pro prověřování bezúhonnosti. Úřad bude rovněž kontrolovat proces přijímání státních úředníků a zaměstnanců ředitelství (§ 29/B odst. 6). Kromě toho bude Úřad pro prověřování bezúhonnosti kontrolovat fungování ředitelství, jakož i dodržování jednacího řádu a pokynů (§ 29/B odst. 9). Úřad bude mít pravomoc ověřovat prohlášení o střetu zájmů a prohlášení o zájmech ředitele ředitelství pro interní audit a integritu a jeho zaměstnanců (§ 29/B odst. 9c). V případě závažných nebo opakujících se problémů s dodržováním předpisů bude moci Úřad pro prověřování bezúhonnosti provést audit ředitelství pro interní audit a integritu (§ 29/B odst. 9). Ředitelství pro interní audit a integritu je ze zákona povinno poskytnout Úřadu pro prověřování bezúhonnosti na jeho žádost úplný přístup ke všem prohlášením o střetu zájmů a zájmech, kterými se ředitelství zabývá. Ředitelství pro interní audit a integritu by mělo rovněž poskytovat veškeré dokumenty spravované ředitelstvím, které jsou nezbytné pro výkon pravomocí Úřadu (§ 29/B odst. 9b písm. b)). Ředitelství bude předkládat Úřadu pro prověřování bezúhonnosti výroční zprávu informující o jeho činnosti, zejména o výsledcích provedených kontrol, přijatých opatřeních, počtu obdržených oznámení a vyšetřovaných případech (§ 29/B odst. 10). V neposlední řadě Komise vítá, že Maďarsko souhlasilo s tím⁴⁶, že Úřad pro prověřování bezúhonnosti nebude muset prokazovat úmysl osoby podávající přiznání v případě nepravdivých nebo nesprávně vyplněných přiznání. Uvedené bylo potvrzeno ve změnách přijatých v rámci servisního balíčku dne 22. listopadu 2022.
- (98) Dne 15. listopadu 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění návrh zákona o změně statusu generálního ředitelství EUTAF, jež je součástí servisního balíčku. Návrh zákona byl přijat 22. listopadu 2022. Status generálního ředitelství EUTAF se od 1. ledna 2023 změní ze stávající ústřední rozpočtové organizace spadající pod ministra odpovědného za veřejné finance na samostatný orgán státní správy (§ 1 odst. 1 a § 35 odst. 1). Generální ředitelství EUTAF bude mít ve struktuře ústředního rozpočtu samostatný okruh. Předloží návrh svého rozpočtu, který vláda beze změny předá Národnímu shromáždění jako součást legislativního návrhu o ústředním rozpočtu a jeho plnění. Jeho rozpočet může být změněn pouze se souhlasem generálního ředitelství, pokud je tato změna řádně a veřejně odůvodněna a neohrozí účinné a včasné plnění úkolů generálního ředitelství (§ 2). Odměna generálního ředitele a zástupce generálního ředitele se rovná 8,4násobku respektive 7,4násobku průměrného měsíčního hrubého výdělku v národním hospodářství (§ 30). Generální ředitel rozhoduje o zásadách politiky odměňování generálního ředitelství a o nemzdových výhodách (§ 31). Bude zachována funkční a odborná nezávislost generálního ředitelství EUTAF. Zaměstnanci generálního ředitelství EUTAF nadále nebudou vyžadovat ani přijímat pokyny týkající se jejich auditní činnosti. Komise vítá výše uvedené změny regulačního

⁴⁶ E-mailem ze dne 18. listopadu 2022.

rámce generálního ředitelství EUTAF, které účinně provádějí závazek předložený Maďarskem v zářijovém dopise.

- (99) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní kroky provádění a že příslušné právní předpisy splňují závazky stanovené nápravným opatřením.

vii. Snížení podílu zadávacích řízení s jedinou nabídkou u zakázek financovaných z prostředků Unie

- (100) Maďarská vláda se zavázala, že do 31. prosince 2022 sníží pod 15 % podíl zadávacích řízení s jedinou nabídkou u zakázek financovaných z prostředků Unie a ukončených v roce 2022, měřeno metodikou srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu. Zavázala se, že tento cíl bezpodmínečně splní a bude je dodržovat bez časového omezení. Maďarská vláda se rovněž zavázala, že v případě, že podíl zadávacích řízení s jedinou nabídkou v daném kalendářním roce překročí 15 %, přijme do čtyř měsíců dodatečná opatření, která usnadní snížení počtu zadávacích řízení s jedinou nabídkou pod původní hranici 15 %. V takovém případě se maďarská vláda zavázala, že bude informovat Úřad pro prověřování bezúhonnosti a Komisi.

- (101) Hlavním krokem provádění u tohoto opatření bylo provedení prvního auditu ze strany generálního ředitelství EUTAF ohledně dodržování metodiky srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu (a případného poskytování jednotlivých údajů Komisi a veřejnosti) do 30. září 2022.

- (102) Dne 7. října 2022 zaslaly maďarské orgány útvarům Komise zprávu o auditu přiměřenosti metodiky zadávacích řízení s jedinou nabídkou, kterou vydalo generální ředitelství EUTAF. Na základě připomínek útvarů Komise změnilo generální ředitelství EUTAF svou zprávu a dne 3. listopadu 2022 vydalo revidovanou závěrečnou zprávu o auditu. Audit dospěl k závěru, že použitá metodika je přiměřená a v souladu s metodikou používanou ve srovnávacím přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu, s jednou výjimkou, pro kterou generální ředitelství EUTAF formulovalo doporučení. Komise bude sledovat opatření přijatá v návaznosti na doporučení generálního ředitelství EUTAF v rámci zpráv maďarské vlády v souladu s výše uvedeným bodem (17).

- (103) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní krok provádění a na základě auditní zprávy generálního ředitelství EUTAF získala dostatečné ujištění, že použitá metodika je v souladu s metodikou používanou v rámci srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu, jak to vyžaduje nápravné opatření. Tímto posouzením není dotčeno dosažení 15% hranice stanovené v souladu s výše uvedeným odstavcem (100). Komise bude provádění tohoto nápravného opatření sledovat v rámci zpráv maďarské vlády v souladu s výše uvedeným bodem (17).

viii. Snížení podílu zadávacích řízení s jedinou nabídkou u zakázek financovaných ze státního rozpočtu

- (104) Podobně jako v předchozím nápravném opatření uvedeném v bodě vii.) se maďarská vláda zavázala, že do 31. prosince 2024 sníží ve třech krocích podíl zadávacích řízení s jedinou nabídkou financovaných ze státního rozpočtu a ukončených v kalendářním roce pod 15 %, měřeno metodikou srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu. Zavázala se, že tento cíl bezpodmínečně splní a bude jej dodržovat bez časového omezení. Maďarská vláda se rovněž zavázala, že v případě, že podíl zadávacích řízení s

jedinou nabídkou v daném kalendářním roce překročí 15 %, navrhne do čtyř měsíců dodatečná opatření, která usnadní snížení počtu zadávacích řízení s jedinou nabídkou pod původní hranici 15 %. V takovém případě se maďarská vláda zavázala, že bude informovat Úřad pro prověřování bezúhonnosti a Komisi.

- (105) V souladu s přílohou důvodové zprávy nebyly pro toto nápravné opatření stanoveny žádné okamžité hlavní kroky provádění. Komise bude provádění tohoto nápravného opatření sledovat v rámci zpráv maďarské vlády v souladu s výše uvedeným bodem (17).

ix. Vývoj nástroje pro podávání zpráv o jediných nabídkách s cílem monitorovat veřejné zakázky uzavřené s jediným uchazečem a podávat o nich zprávy

- (106) Kromě výše popsanych nápravných opatření týkajících se snižování podílu jediných nabídek v zadávacích řízeních (uvedených v bodech vii.) a viii.) se maďarská vláda zavázala, že do 30. září 2022 vytvoří nový nástroj pro sledování a podávání zpráv pro účely měření podílu zadávacích řízení, jejichž výsledkem je jediná nabídka, financovaných z vnitrostátních zdrojů, nebo z podpory EU, nebo z obou zdrojů. Zavázala se jej udržet v platnosti po neomezenou dobu. Maďarská vláda se rovněž zavázala zveřejnit na základě informací shromážděných v rámci nástroje pro podávání zpráv o jediných nabídkách písemnou zprávu, kterou připraví ministerstvo odpovědné za zadávání veřejných zakázek a zveřejní ji do 15. února každého roku na internetových stránkách elektronického systému pro zadávání veřejných zakázek (EPS).
- (107) Hlavními kroky provádění pro toto opatření bylo i) vyvinutí nového nástroje pro monitorování a podávání zpráv na základě údajů získaných ze systému EPS do 30. září 2022 a ii) potvrzení ze strany generálního ředitelství EUTAF, že tento nástroj bude plně funkční a provozuschopný do 30. září 2022.
- (108) Dne 7. října 2022 zaslaly maďarské orgány útvarům Komise zprávu o auditu nástroje pro monitorování a podávání zpráv o veřejných zakázkách s jedinou nabídkou, kterou vydalo generální ředitelství EUTAF. Na základě připomínek útvarů Komise vydalo generální ředitelství EUTAF dne 3. listopadu 2022 revidovanou závěrečnou zprávu o auditu. Zpráva konstatuje, že nástroj pro podávání zpráv o veřejných zakázkách s jedinou nabídkou je zaveden, je provozuschopný, funkční a schopný sledovat podíl veřejných zakázek s jedinou nabídkou. Zpráva shledává, že soulad s údaji systému EPS by v zásadě mohl být stanoven. V souladu s nápravným opatřením bude nástroj pro podávání zpráv do 31. prosince 2022 dále rozvíjen tak, aby zahrnoval údaje o zeměpisných označeních. První zprávu zveřejní do 15. února 2023.
- (109) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo příslušné hlavní kroky provádění a že byl vyvinut nástroj pro podávání zpráv o veřejných zakázkách s jedinou nabídkou. Jeho provozuschopnost a funkčnost byla potvrzena zprávou generálního ředitelství EUTAF, podle požadavků příslušného nápravného opatření. Tímto hodnocením není dotčen další vývoj a zveřejnění první zprávy, která odůvodní nápravné opatření v praxi, což vyžaduje delší termín provedení v souladu s nápravným opatřením.

x. Vývoj elektronického systému pro zadávání veřejných zakázek (EPS) s cílem zvýšit transparentnost

- (110) Maďarská vláda se zavázala, že vytvoří a na internetových stránkách EPS zveřejní databázi obsahující informace o všech oznámeních o výsledku zadávacího řízení ve strukturované podobě, včetně identifikačních čísel společností a jmen jednotlivých členů konsorcií a subdodavatelů. Tato databáze by byla pravidelně aktualizována (nejméně jednou za čtvrt roku) a byla by bezplatně přístupná veřejnosti. Musela by být vhodná pro strojové zpracování a zejména by měla umožňovat strukturované vyhledávání a hromadný export údajů souvisejících se zadávacími řízeními. Maďarská vláda se rovněž zavázala přijmout veškerá nezbytná opatření pro vývoj systému EPS a zajistit, aby nově vyvinuté funkce byly plně funkční do 30. září 2022. Maďarská vláda se dále zavázala, že bezpodmínečně zachová systém EPS a příslušné funkce po neomezenou dobu.
- (111) Hlavním krokem provádění tohoto opatření bylo zajistit do 30. září 2022 plnou funkčnost nově vyvinutých funkcí umožňujících strukturované vyhledávání a export dat v systému EPS ve formátu, který lze zpracovat strojově.
- (112) Dne 7. října 2022 maďarské orgány informovaly útvary Komise, že nová funkce systému EPS umožňující strukturované vyhledávání a export údajů z oznámení o výsledku zadávacího řízení v systému EPS ve formátu, který lze zpracovat strojově, byla dokončena do 30. září 2022 a je přístupná veřejnosti na adrese <https://ekr.gov.hu/portal/kozbeszerzes/eredmeny-tajekoztato-hirdetmenyek>.
- (113) Nová funkce systému EPS umožňuje strukturované vyhledávání a hromadný export všech dat z oznámení o výsledku zadávacího řízení dostupných v systému EPS (včetně identifikačních čísel společností) ve formátu, který lze zpracovat strojově (.csv nebo .xlsx). Databáze obsahuje údaje o členech konsorcií⁴⁷ a subdodavatelích, přičemž subdodavatelé jsou v současné době k dispozici pouze ve volném textovém formátu. V souladu s nápravným opatřením bude funkce dále rozvíjena tak, aby do 30. listopadu 2022 zahrnovala strukturované údaje o subdodavatelích. Údaje jsou aktualizovány dvakrát měsíčně; nová funkce je veřejnosti k dispozici zdarma a bez registrace. Údaje jsou přístupné od dubna 2018 v souladu s nápravným opatřením; údaje z období od ledna 2014 budou zpřístupněny do 31. března 2023. Kromě toho dne 5. listopadu 2022 poskytlo Maďarsko Komisi na její žádost interní pokyn vydaný úřadem předsedy vlády společnosti provozující a aktualizující databázi, certifikáty ISO společnosti a kodex chování skupiny pro podporu zákazníků, které potvrzují pravidelnost zveřejňování a procesu opravy informací.
- (114) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní krok provádění. Byla vyvinuta nová funkce systému EPS, která umožňuje strukturované vyhledávat a hromadně exportovat data z oznámení o výsledku zadávacího řízení v systému EPS ve formátu, který lze zpracovat strojově v souladu s nápravným opatřením. Tímto posouzením není dotčen další vývoj v souvislosti se systémem EPS, který vyžaduje delší termín provedení v souladu s nápravným opatřením (viz také odstavec (113) výše).

⁴⁷ Na žádost Komise poskytly maďarské orgány dne 29. října 2022 další vysvětlení týkající se strojového zpracování údajů relevantních pro data stahovatelná ze systému EPS v případě, že konsorcium vyhraje veřejnou zakázku.

xi. Vytvoření rámce pro měření výkonnosti posuzujícího účinnost a nákladovou efektivnost veřejných zakázek

- (115) Maďarská vláda se zavázala, že do 30. září 2022 vypracuje rámec pro měření výkonnosti s cílem posoudit účinnost a nákladovou efektivnost zadávání veřejných zakázek. Rámec pro měření výkonnosti bude zprovozněn do 30. listopadu 2022. Maďarská vláda se rovněž zavázala, že bezpodmínečně zachová pravidelné používání rámce pro měření výkonnosti a zveřejňování jeho výsledků po neomezenou dobu.
- (116) Hlavním krokem provádění pro toto opatření bylo vypracování samotného rámce pro měření výkonnosti, včetně přijetí příslušného rozhodnutí vlády do 30. září 2022.
- (117) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavního kroku provádění.
- (118) Dne 5. září 2022 maďarská vláda přijala a zveřejnila rozhodnutí vlády č. 1425/2022 o vytvoření rámce pro měření výkonnosti, v němž se posuzuje účinnost a nákladová efektivnost zadávání veřejných zakázek.
- (119) Rozhodnutí vlády č. 1425/2022 stanoví povinnost ministra pro místní rozvoj týkající se shromažďování dat a zkoumání možných důvodů pro zadávání veřejných zakázek s jedinou nabídkou. Ministr pro místní rozvoj je odpovědný za výběr nevládních organizací (NGO) a odborníků na zadávání veřejných zakázek, kteří se budou podílet na vytvoření a fungování rámce pro měření výkonnosti. Návrhy a stanoviska těchto nevládních organizací a odborníků musí být zohledněna při vytváření a fungování rámce. Rámec pro měření výkonnosti podle rozhodnutí vlády umožní zejména každoroční analýzu i) míry neúspěšných veřejných zakázek a důvodů neúspěšnosti, ii) podílu (počtu a hodnoty) zakázek zrušených v průběhu realizace, iii) podílu výskytu zakázek odevzdaných se zpožděním, iv) podílu výskytu překročení nákladů, v) podílu zadáných veřejných zakázek, u nichž se zohledňuje životní cyklus nebo kalkulace nákladů životního cyklu, vi) podílu úspěšné účasti mikropodniků a malých podniků (napříč odvětvími a podle odvětví), vii) hodnoty řízení s jednotlivými nabídkami financovaných zvláště z vnitrostátních zdrojů a zvláště z fondů Unie a/nebo z obou zdrojů a srovnání této hodnoty s celkovou hodnotou řízení o zadání veřejné zakázky, které jsou financovány zvláště z vnitrostátních zdrojů a zvláště z fondů Unie a/nebo z obou zdrojů. V souladu s nápravným opatřením bude rámec pro měření výkonnosti funkční do 30. listopadu 2022. Výsledky měření výkonnosti se zveřejní do 28. února každého roku.
- (120) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní krok provádění a splnilo závazky týkající se operačního rámce, v němž bude nápravné opatření zavedeno a prováděno. Tímto hodnocením není dotčeno skutečné zavedení rámce pro měření výkonnosti a zveřejnění první zprávy, která odůvodní nápravné opatření v praxi, což vyžaduje delší dobu provedení (viz také výše uvedený bod (119)).
- (121) Komise konstatuje, že výzva k podávání žádostí pro nevládní organizace a odborníky, jejíž návrh byl zaslán Komisi, byla vyhlášena dne 11. října 2022 s termínem 26. října 2022. Bylo přijato patnáct žádostí, z toho dvě od organizací a třináct od jednotlivců. Ačkoli tedy byla tři místa vyhrazena pro organizace, pouze dvě z nich mohly organizace skutečně obsadit. Na třetí místo byl vybrán jeden individuální uchazeč z univerzity; podle informací, které má Komise k dispozici, se však nezdá, že by tato osoba měla zkušenosti s veřejnými zakázkami. Dále byli vybráni čtyři nezávislí odborníci.

xii. Přijetí akčního plánu ke zvýšení hospodářské soutěže při zadávání veřejných zakázek

- (122) Maďarská vláda se zavázala přijmout do 31. března 2023 komplexní akční plán zaměřený na zvýšení úrovně hospodářské soutěže při zadávání veřejných zakázek s jasnými a ambiciózními lhůtami pro provedení jednotlivých opatření, která budou v akčním plánu stanovena. Akční plán by měl mimo jiné zohlednit první výsledky rámce pro měření výkonnosti, který má být funkční do 31. prosince 2022.
- (123) V souladu s přílohou důvodové zprávy nebyly pro toto nápravné opatření stanoveny žádné okamžité hlavní kroky provádění. Komise bude provádění tohoto nápravného opatření sledovat v rámci zpráv maďarské vlády v souladu s výše uvedeným bodem (17).

xiii. Školení pro mikropodniky a malé a střední podniky o postupech zadávání veřejných zakázek

- (124) Maďarská vláda se zavázala, že do 31. března 2024 poskytne bezplatné školení v oblasti veřejných zakázek nejméně 1 000 mikropodnikům a malým a středním podnikům (se zvláštním zaměřením na mikropodniky a malé podniky) s cílem usnadnit jejich účast na veřejných zakázkách. Maďarská vláda se zavázala, že do 30. června 2026 poskytne toto školení nejméně dalším 1 200 mikropodnikům a malým a středním podnikům (celkem tedy nejméně 2 200 podnikům). Maďarská vláda se dále zavázala sledovat a vyhodnocovat účinnost a přidanou hodnotu školení.
- (125) V souladu s přílohou důvodové zprávy nebyly pro toto nápravné opatření stanoveny žádné okamžité hlavní kroky provádění. Komise bude provádění tohoto nápravného opatření sledovat v rámci zpráv maďarské vlády v souladu s výše uvedeným bodem (17).

xiv. Zavedení režimu podpory pro kompenzaci nákladů spojených s účastí mikropodniků a malých a středních podniků na zadávání veřejných zakázek

- (126) Kromě dříve uvedeného nápravného opatření xiii.) se maďarská vláda zavázala, že do 31. března 2023 zahájí režim podpory pro mikropodniky a malé a střední podniky, pokud jde o postupy zadávání veřejných zakázek. Tento režim by měl poskytovat paušální kompenzace na základě objektivních, nediskriminačních a transparentních kritérií výběru pro nejméně 1 800 způsobilých mikropodniků, malých a středních podniků, se zaměřením na mikropodniky a malé podniky. Tento režim by pokryl jejich náklady spojené s účastí v zadávacích řízeních s cílem usnadnit jim účast v zadávacích řízeních a omezit překážky vstupu, na které tyto podniky narážejí. Do 30. září 2024 by mělo být provedeno hodnocení v polovině období a do konce podpůrného programu by mělo být dne 31. července 2026 vypracováno závěrečné hodnocení.
- (127) V souladu s přílohou důvodové zprávy nebyly pro toto nápravné opatření stanoveny žádné okamžité hlavní kroky provádění. Komise bude provádění tohoto nápravného opatření sledovat v rámci zpráv maďarské vlády v souladu s výše uvedeným bodem (17).

xv. Využívání nástroje Arachne

- (128) Maďarská vláda přislíbila, že budou při čerpání veškeré unijní podpory a ve všech programových obdobích uplatňovány postupy pro soustavné a širší využívání všech funkcí nástroje Arachne, který Komise dává členským státům k dispozici pro účely vytěžování údajů a hodnocení rizik s cílem účinně předcházet střetům zájmů, podvodům, korupci, dvojímu financování a jiným nesrovnalostem a odhalovat je, Maďarská vláda se zavázala bezpodmínečně zachovat plné a účinné uplatňování systému Arachne po neomezenou dobu. Všechny příslušné auditní a kontrolní orgány mají rovněž plný přístup k datovým souborům nahraným do systému Arachne. Komise konstatuje, že tento závazek chápe jako závazek vztahující se i na případné nástupnické systémy Arachne.
- (129) Hlavním krokem provádění pro toto opatření bylo uplatnění postupů pro soustavné a účinné využívání systému Arachne do 30. září 2022.
- (130) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavního kroku provádění.
- (131) Dne 30. září 2022 přijala maďarská vláda vládní nařízení č. 373/2022 a pozměňující nařízení č. 374/2022, které vstoupilo v platnost téhož dne, s určitými výjimkami v souladu s nápravným opatřením.
- (132) Vládní vyhlášky obsahují ustanovení pro zajištění předávání údajů do systému Arachne každé dva měsíce a v jejich přílohách jsou uvedena příslušná datová pole, která je třeba předávat⁴⁸. Vyhlášky navíc obsahují ustanovení o vypracování a pravidelném přezkumu metodiky pro používání systému Arachne a jeho výsledků⁴⁹ a o zajištění toho, aby příslušné orgány důsledně, systematicky a rozsáhle uplatňovaly a zohledňovaly všechny funkce systému Arachne při přípravě a přijímání rozhodnutí týkajících se financování z prostředků EU⁵⁰. Vládní vyhlášky rovněž zajišťují přístup k funkcím a údajům systému Arachne pro příslušné subjekty, včetně příslušných kontrolních orgánů⁵¹. První balíček údajů byl do nástroje Arachne odeslán dne 30. září 2022. Systém Arachne nyní obsahuje údaje z téměř 65 000 projektů v Maďarsku s více než 41 000 příjemci a téměř 6 000 smlouvami. Předpokládá se, že další údaje Maďarsko v souladu s nápravným opatřením nahraje do 30. listopadu 2022. Komise bude i nadále sledovat včasné provádění všech nahrávání údajů.
- (133) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní krok provádění a příslušné vládní vyhlášky stanovují podrobná pravidla pro systematické a účinné používání systému Arachne v souladu s nápravným opatřením.

⁴⁸ Viz § 10 odst. 2 9. a příloha 7 nařízení vlády č. 272/2014, § 13 odst. 1 písm. h) a příloha 4 nařízení vlády č. 256/2021 a § 5 23. a příloha 2 nařízení vlády č. 373/2022.

⁴⁹ Viz § 10 odst. 2 3. nařízení vlády č. 272/2014, § 13 odst. 1 písm. c) nařízení vlády č. 256/2021 a § 5 22. nařízení vlády č. 373/2022.

⁵⁰ Viz § 20 odst. 1 22. e) nařízení vlády č. 272/2014, § 19 odst. 2 písm. c) nařízení vlády č. 256/2021 a § 9 odst. 1 písm. i) nařízení vlády č. 373/2022.

⁵¹ Viz § 10 odst. 2 10. nařízení vlády č. 272/2014, § 13 odst. 1 písm. i) nařízení vlády č. 256/2021 a § 5 24. nařízení vlády č. 373/2022.

xvi. Posílení spolupráce s úřadem OLAF

- (134) Maďarská vláda se zavázala předložit Národnímu shromáždění návrh zákona o změně zákona CXXII z roku 2010 o Státní daňové a celní správě (*Nemzeti Adó- és Vámhivatal*), který má být přijat do 30. září 2022 a určí Státní daňovou a celní správu jako příslušný vnitrostátní orgán, jenž bude nápomocen úřadu OLAF při provádění kontrol na místě v Maďarsku a v případech, kdy hospodářské subjekty, které jsou těmto kontrolám podrobovány, odmítnou spolupracovat. Taktéž se zavázala předložit Národnímu shromáždění návrh zákona o změně zákona XXIX z roku 2004, kterým bude zavedena odrazující finanční sankce ukládaná v případech, kdy hospodářské subjekty odmítnou spolupracovat s úřadem OLAF pro účely jím prováděných kontrol a inspekcí na místě.
- (135) Hlavním krokem provádění tohoto opatření bylo do 30. září 2022 přijmout dva výše uvedené zákony.
- (136) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavního kroku provádění.
- (137) Dne 4. října 2022 přijalo Národní shromáždění zákon XXIX z roku 2022, kterým se mění některé zákony týkající se veřejně prospěšných fondů, které vykonávají veřejnou službu, Národní daňové a celní správy a kontrol Evropského úřadu pro boj proti podvodům v souvislosti s kontrolou využívání prostředků z rozpočtu Evropské unie, který byl vyhlášen 10. října 2022. Ustanovení zákona týkající se úřadu OLAF vstoupila v platnost dne 26. října 2022.
- (138) V souladu s tímto nápravným opatřením byl zákon CXXII z roku 2010 změněn tak, aby určil Národní daňovou a celní správu (*Nemzeti Adó- és Vámhivatal*) jako příslušný vnitrostátní orgán, který je úřadu OLAF nápomocen při provádění kontrol a inspekcí na místě v Maďarsku a v případě, že hospodářský subjekt, který je předmětem těchto kontrol, odmítne spolupracovat. V zákoně je rovněž popsán postup, který je třeba dodržet. Zavedl také možnost přítomnosti finanční strážné na žádost úřadu OLAF. Zákon XXIX z roku 2004 byl změněn tak, aby zavedl odrazující finanční sankci, která má být uložena v případě, že hospodářský subjekt odmítne spolupracovat s úřadem OLAF pro účely kontrol a inspekcí na místě prováděných úřadem OLAF.
- (139) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní kroky provádění a že změny zavedené výše uvedeným zákonem splňují závazky stanovené nápravným opatřením.

xvii. Přijetí legislativního aktu zajišťujícího větší transparentnost veřejných výdajů

- (140) Maďarská vláda se zavázala, že do 31. října 2022 předloží Národnímu shromáždění legislativní akt, který stanoví povinnost všech veřejných subjektů aktivně zveřejňovat předem stanovený soubor informací o využívání veřejných prostředků v centrálním registru, a že tento akt bude Národním shromážděním přijat. Maďarská vláda se rovněž zavázala poskytovat t v centrálním registru informace o subdodavatelích. Dále se zavázala bezpodmínečně ponechat výše uvedený akt v platnosti po neomezenou dobu. Rovněž se zavázala zajistit jeho prosazování, a zejména to, aby veřejné subjekty do registru vkládaly všechny relevantní údaje v plném rozsahu a včas.
- (141) Hlavními kroky provádění v rámci tohoto opatření bylo i) zaslání Komisi předběžného návrhu legislativního aktu, který stanoví povinnost všech veřejných subjektů aktivně

zveřejňovat předem stanovený soubor informací o využívání veřejných prostředků do 30. září 2022 a ii) přijetí tohoto legislativního aktu do 31. října 2022.

- (142) Maďarsko podniklo následující opatření k řešení hlavních kroků provádění.
- (143) Dne 15. září zaslala maďarská vláda Komisi ke konzultaci návrh znění zákona, který má stanovit povinnost veřejných orgánů aktivně zveřejňovat předem stanovený soubor informací o využívání veřejných prostředků.
- (144) Dne 8. listopadu 2022 přijalo Národní shromáždění zákon XL z roku 2022, kterým se mění zákon CXII z roku 2011 o právu na informační sebeurčení a o svobodě informací, který byl vyhlášen dne 14. listopadu 2022 a vstoupí v platnost dne 29. listopadu 2022 s určitými výjimkami. Dne 15. listopadu 2022 předložila maďarská vláda Národnímu shromáždění dva pozměňující návrhy zákonů týkající se zákona XL z roku 2022 a zákona CXII z roku 2021, které jsou součástí servisního balíčku. Většina pozměňovacích návrhů maďarské vlády byla zavedena do části servisního balíčku, o němž se hlasovalo v závěrečném hlasování dne 22. listopadu 2022. Změny týkající se nových pravidel pro vymáhání povinnosti aktivně zveřejňovat předem stanovený soubor informací o využívání veřejných prostředků, včetně sankcí (dále jen „správní řízení za účelem transparentnosti“), byly vloženy do části servisního balíčku s konečným hlasováním stanoveným na 6. prosince 2022. Po předložení servisního balíčku Národnímu shromáždění zaslaly maďarské orgány dne 18. listopadu 2022 útvarům Komise revidované právní znění zákona XL, kterým se mění zákon CXII z roku 2011 o právu na informační sebeurčení a o svobodě informací. Tento právní text byl rovněž obsažen v listopadovém dopise. Pozměňující zákon týkající se většiny změn byl přijat dne 22. listopadu 2022 a promítá změny obsažené v právním textu, který Komise obdržela. Komise v tuto chvíli nemůže posoudit změny týkající se správního řízení za účelem transparentnosti, hlasování o nichž v Národním shromáždění je naplánováno na 6. prosince 2022. Posouzení Komise proto vychází z právního textu obdrženého dne 19. listopadu 2022.
- (145) Zákon XL z roku 2022 stanoví povinnost rozpočtových orgánů podle zákona o veřejných financích zveřejňovat údaje týkající se použití veřejných prostředků na platformě centrálního informačního registru veřejných údajů, a to každé dva měsíce a způsobem zajišťujícím přístupnost po dobu nejméně deseti let od zveřejnění. Tento centrální registr je dostupný všem zdarma, bez nutnosti vytvářet si za účelem přístupu k údajům účty, a ve strojově čitelném formátu, který umožňuje hromadné stahování a třídění, vyhledávání, extrakci a porovnávání údajů. V odkazu bude uvedeno, zda je veřejná zakázka zcela nebo zčásti financována z podpory Unie. V případě zakázek, které nepřekračují vnitrostátní prahovou hodnotu podle zákona o veřejných zakázkách, uvede Maďarsko u zakázek tuto skutečnost, a to počínaje 31. březnem 2023 v souladu s nápravným opatřením. Platformu zřídí správce platformy nejpozději do 31. prosince 2022 a zveřejní list s údaji požadovaný pro zveřejnění na platformě. Subjekty, které jsou povinny zveřejňovat údaje na platformě, zveřejňují údaje na platformě průběžně. První zveřejnění se uskuteční nejpozději 28. února 2023, rovněž v souladu s nápravným opatřením. Kromě toho, jak bylo uvedeno výše, by byla vytvořena nová pravidla pro vymáhání této povinnosti, včetně sankcí, a to prostřednictvím nového správního řízení za účelem transparentnosti, které by prováděl Národní úřad pro ochranu údajů a svobodu informací za účelem vyšetřování případů nedodržení předpisů a které by vstoupilo v platnost dne 28. února 2023. Dne 14. listopadu 2022 zaslaly maďarské orgány útvarům Komise rovněž návrh nařízení vlády, kterým se stanoví podrobná

pravidla pro centrálního informační registr veřejných údajů, který obsahuje list s údaji vyžadovaný pro zveřejnění na platformě.

- (146) Komise konstatuje, že povinnost zveřejňovat informace podle tohoto zákona se nevztahuje na všechny veřejné zadavatele vymezené v § 5 odst. 1 zákona CXLIII z roku 2015 o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ). Komise však konstatuje, že údaje o veřejných zakázkách zadávaných subjekty uvedenými v § 5 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách, včetně fundací spravujících majetek ve veřejném zájmu, jsou zobrazovány v systému EPS, čímž je splněn požadavek na transparentnost. Komise rovněž konstatuje, že právní text předložený Maďarskem není v souladu s nápravným opatřením, neboť se nedotýká údajů poskytnutých všemi veřejnými subjekty do minimálního souboru údajů, které mají být vloženy do centrálního systému, včetně údajů o veřejném zadavateli nebo poskytovatelích služeb, dodavatelích a poskytovatelích kapacity. Podle Maďarska mají být tyto údaje zpřístupněny pouze na základě jednotlivých smluv. Neexistence těchto prvků znamená riziko, že nápravné opatření bude provedeno neúplným způsobem, což by mohlo oslabit jeho účinnost.
- (147) Komise konstatuje, že Maďarsko přijalo hlavní kroky provádění, a to i přes zpoždění při provádění hlavního kroku provádění týkajícího se přijetí zákona, a že právní rámec pro zvýšenou transparentnost veřejných výdajů, jak je stanoven v zákoně XL z roku 2022 a zákoně CXII z roku 2021, splňuje závazky stanovené nápravným opatřením, s výjimkou prvků uvedených výše v bodě (145). Komise bude proto v těchto otázkách uvedených v odstavci (146) pro budoucí provádění i nadále ostražitá a bude situaci pečlivě sledovat na základě čtvrtletních zpráv z Maďarska uvedených v odstavci (17) nebo na základě jakýchkoli informací, které získá jiným způsobem.

ZÁVĚR

- (148) V 38. bodě odůvodnění návrhu rozhodnutí o společných ustanoveních Komise konstatovala, že nápravná opatření navržená Maďarskem by v zásadě byla schopna řešit zjištění Komise uvedená v oznámení za předpokladu, že by všechna uvedená opatření byla správně a účinně provedena.
- (149) V 39. bodě odůvodnění se dodává, že pro nápravná opatření však bylo třeba ještě určit podrobná prováděcí pravidla, zejména to, jak by byly klíčové prvky opatření provedeny ve skutečných právních textech, které mají být přijaty pro provádění nápravných opatření. V tomto bodě odůvodnění bylo rovněž připomenuto, že vzhledem k tomu, že několik problémů zjištěných v Maďarsku se netýká pouze změn v právním rámci, ale především konkrétního provádění změn v praxi, přičemž tyto změny vyžadují delší časový rámec pro dosažení konkrétních výsledků, pak dokud v této fázi nebudou provedeny alespoň klíčové prvky některých nápravných opatření, jak je uvedeno v harmonogramu nápravných opatření předloženém maďarskou vládou dne 22. srpna, zůstalo riziko pro rozpočet Unie zachováno. Do doby, než vstoupí v platnost klíčové legislativní texty, které by provedly mnoho nápravných opatření, a s přihlédnutím k výše uvedenému posouzení provedenému Komisí, jakož i k možnosti, že opatření nemusí být řádně provedena nebo že jejich účinnost by byla oslabena v podrobnostech opatření, odpovídal přiměřený odhad Komise týkající se míry rizika pro rozpočet Unie 65 % dotčených programů, což je o pět procentních bodů méně než odhadované riziko v případě neexistence nápravných opatření.

- (150) Komise uzavírá své posouzení nápravných opatření s ohledem na hlavní kroky provádění, jakož i na podrobnosti o právních aktech, které Maďarsko navrhlo nebo které vstoupily v platnost, a případně o dalších postupech a opatřeních stanovených Maďarskem k provedení nápravných opatření, které Maďarsko oznámilo Komisi do 19. listopadu 2022.
- (151) Komise konstatuje, že Maďarsko podniklo řadu opatření k řešení (legislativních i nelegislativních) hlavních kroků provádění uvedených v příloze důvodové zprávy, a jak je uvedeno v tomto posouzení, mnohé ze závazků, které Maďarsko přijalo v rámci nápravných opatření, lze považovat za splněné.
- (152) Přesto u hlavních nápravných opatření přetrvávají významné slabiny, rizika a nedostatky, včetně ústředních aspektů těchto nápravných opatření, které, jak je uvedeno výše, by mohly vážně ohrozit jejich účinnost.
- (153) Komise zjistila významné slabiny, v souvislosti s nimiž Maďarsko neprovedlo změny, které byly požadovány v příslušných právních textech s cílem zajistit přiměřenost opatření podle nařízení o podmíněnosti. Jedná se o:
- i) možnost, že si Úřad pro prověřování bezúhonnosti nezachová automaticky své pravomoci, jakmile bude projekt stažen z financování Unie (viz výše uvedený bod (30));
 - ii) slabiny systému soudního přezkumu rozhodnutí veřejných zadavatelů, jež se neřídí doporučeními Úřadu pro prověřování bezúhonnosti;
 - iii) slabiny v postupu odvolávání členů Úřadu pro prověřování bezúhonnosti;
 - iv) chybějící přenesení pravomocí k ověřování majetkových přiznání vrcholných politických představitelů (tj. předsedy vlády, ministrů, politického ředitele předsedy vlády, státních tajemníků, na které se vztahuje § 183 zákona CXXXV z roku 2018 o státní správě) na Úřad pro prověřování bezúhonnosti a nejasnost právního textu, pokud jde o pravomoc Úřadu pro prověřování bezúhonnosti ověřovat veřejná majetková přiznání všech vysoce rizikových úředníků (viz výše uvedený bod (35));
 - v) možnost, že soudní rozhodnutí, kterými se ruší rozhodnutí státního zastupitelství, nebudou pro státní zastupitelství závazná (odstavec (83) výše);
 - vi) zahrnutí zbytečného kroku soudu („filtrování“) v rámci nového řízení o soudním přezkumu rozhodnutí státního zastupitelství nebo vyšetřovacího orgánu o zamítnutí trestního oznámení nebo zastavení trestního řízení (viz výše uvedený bod (85)) a neexistence jasných pravidel potvrzujících možnost uplatnit nové řízení i na (nepromlčené) trestné činy spáchané před 1. lednem 2023 (viz výše uvedený bod (86));
 - vii) chybějící povinnost všech veřejných zadavatelů zveřejňovat informace, neboť v minimálním souboru údajů, které mají být vloženy do centrálního registru, chybí údaje o „odpovědném subjektu“ za veřejné výdaje, veřejném zadavateli nebo poskytovateli služeb, dodavateli a poskytovateli kapacity (viz výše uvedený bod (146)).

(154) Kromě toho přetrvávají významná rizika, pokud jde o řadu dalších otázek, zejména:

- i) nedostatečnou jasnost a právní jistotu, pokud jde o povinnosti týkající se zveřejňování informací o nemovitostech, a to i mimo jurisdikci Maďarska (viz výše uvedený bod (57));
- ii) nejasnosti ohledně osobní, věcné a časové působnosti majetkového přiznání, přiznání příjmů a hospodářských zájmů některých vedoucích pracovníků, úředníků a poslanců Národního shromáždění a jejich manželů/manželek nebo druhů a dětí žijících ve společné domácnosti (viz výše uvedený bod (57));
- iii) elektronické předkládání a zveřejňování majetkových přiznání členů Národního shromáždění a osob pověřených výkonem vysokých politických funkcí ve veřejně přístupné databázi (přístup k ní musí být bezplatný a bez nutnosti registrace) (viz výše uvedený bod (59));
- iv) chybějící jasný závazek provést do 31. prosince 2023 přezkum fungování postupu soudního přezkumu rozhodnutí státních zástupců a v případě potřeby zajistit přijetí změn legislativního rámce po konzultacích s Komisí do 30. června 2024 (viz výše uvedený bod (81));
- v) ustanovení o „správním postupu za účelem transparentnosti“, jehož účelem je zajistit prosazování požadavků na transparentnost a správnost údajů, které mají být zveřejněny podle nápravného opatření o zvýšené transparentnosti veřejných výdajů, a jejich přijetí dne 6. prosince 2022, aby vstoupily v platnost dne 28. února 2023 (viz výše uvedený bod (144));
- vi) další usnadnění přítomnosti vysoce postavených úředníků ve správních radách veřejně prospěšných fundací, jejichž účelem je rozdělování velkých částek veřejných prostředků, a to po zářijovém posouzení navrhovaného nápravného opatření ze strany Komise.

(155) Celkové posouzení uvedené výše tedy Komisi neumožňuje dospět k závěru, že by nápravná opatření oznámená Maďarskem, posuzovaná jako celek, tak jak byla přijata, a s ohledem na jejich podrobnosti a následnou nejistotu ohledně jejich uplatňování v praxi ukončila příslušná porušování zásad právního státu a/nebo dopady či rizika pro řádné finanční řízení rozpočtu Unie a pro finanční zájmy Unie. To ještě umocňují obavy ze správní praxe v Maďarsku. Podmínky pro použití nařízení proto zůstávají.

(156) S ohledem na výše uvedené posouzení a přetrvávající riziko pro rozpočet, bez ohledu na kroky přijaté Maďarskem, a vzhledem ke strukturální a horizontální povaze zbývajících nápravných opatření, která je třeba splnit, Komise trvá na svém návrhu opatření na ochranu rozpočtu Unie před porušováním zásad právního státu a vyzývá Radu, aby postupovala na uvedeném základě.